

UDENRIGSMINISTERIET

Udenrigsudvalget

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
div.

Journalnummer
104.DAN.4-59.j.4.

Kontor
HUC

24. april 2012

Hermed fremsendes samtlige høringssvar i forbindelse med den offentlige høring om den nye strategi for Danmarks udviklingssamarbejde indkommet i perioden 30. marts til 22. april 2012.

Jeg ser frem til atter at drøfte strategiudkastet med jer på mødet i Udenrigsudvalget den 3. maj 2012.

Med venlig hilsen

Christian Friis Bach

40	LO-FTF Council
41	Læger uden Grænser
42	NGO FORUM
43	NGO-netværket for uddannelse
44	Projektrådgivningen
45	Red Barnet
46	Rehabiliterings- og Forskningscenteret for Torturofre (RCT)
47	Rigsrevisionen
48	Røde Kors
49	Sex & Samfund
50	Timbuktu Fonden
51	Økologisk Landsforening
52	Aalborg Universitet
	Bidrag fra privatpersoner
1	Alsirk, Jens Martin (Direktør, Group of Government Relations, Vestas)
2	Byskov, Jens (MD, specialist in public health, Centre for Health Research and Development, Københavns Universitet)
3	Engberg-Pedersen, Lars (ph.d, seniorforsker, DIIS)
4	Engberg-Pedersen, Poul (Deputy Director General, IUCN World Headquarters)
5	Fischer, Viggo
6	Harboe, Jørgen
7	Konradsen, Flemming; Bygbjerg, Ib; Sodemann, Morten; Wejse, Christian; Kallestrup, Per og ENRECA Health (Forskningsmiljøerne indenfor global sundhed og uddannelse ved Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Københavns Universitet)
8	Kvint, Peter Ole
9	Nepalesisk delegation (tidligere nepalesisk ambassadør Vijay Kant Karna m.fl.)
10	Mikkelsen, Vagn (Chefrådgiver, Guatemala)
11	Petersen, Grethe (Direktør, Prevention of Maternal Death from Unwanted Pregnancy Programme, Marie Stopen International)
12	Sano, Hans Otto (Senior Program Officer, Nordic Trust Fund)
13	Winkel, Klaus

Liste over høringsvar

	<i>Bidrag fra organisationer mv.</i>
1	92-gruppen
2	AC Børnehjælp
3	Afrika Kontakt
4	AIDS-Fondet
5	Amnesty International
6	Børne- og Ungdomsnetværket
7	BØRNEfonden
8	Caritas
9	Center for Kultur og Udvikling (CKU)
10	Concord Danmark
11	Copenhagen Business School
12	Danish Institute for Parties and Democracy (DIPD)
13	Danish NCD Alliance (Diabetesforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen)
14	Danish Water Forum
15	Danmarks Statistik
16	Dansk Byggeri
17	Dansk Forum for Mikrofinans
18	Dansk Industri (DI)
19	DANSKE ARKs
20	Danske Handicaporganisationer (DH)
21	Danske Universiteter
22	DIIS
23	Dyrenes Beskyttelse
24	Fairtrade Mærket
25	FN-forbundet
26	Folkekirkens Nødhjælp
27	Fødevarerministeriets center for forskning og udvikling af økologisk fødevarer systemer
28	Globale Læger
29	Grønlands Repræsentation
30	Gøglerskolen
31	IBIS
32	Institut for Menneskerettigheder
33	International IDEA
34	IWGIA
35	KL
36	Københavns Kommune (v. Overborgmester Frank Jensen)
37	Københavns Universitet
38	Landbrug & Fødevarer
39	Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT Danmark)

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

92-gruppen

c/o CARE Danmark
Nørrebrogade 68 B, 2200 KBH N
Tlf: 35 245090 ell. 35 245092
e-mail: tdc@92grp.dk
Website: www.92grp.dk
Koordinator: Troels Dam Christensen

Den 20. april 2012

Høringssvar fra 92-gruppen til udkast til strategi for dansk udviklingssamarbejde

Hermed følger kommentarer til Danmark's nye udviklingsstrategi – med hovedfokus på kapitlet om Grøn vækst. De øvrige kapitler bliver kommenteret af NGO Forum og enkeltorganisationer.

Generelt indeholder den nye strategi mange gode elementer. Vi hilser det velkomment, at grøn vækst kapitlets indledning betoner det stigende pres på udviklingslandenes naturressourcer pga. befolkningstilvækst, ikke-bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre og klimaforandringer – og at dette som konsekvens har nedslidning af naturgrundlaget, tab af biologisk mangfoldighed og skærpet konkurrence og mulig konflikt om adgang til energi, vand, jord og fødevarer.

Det er positivt, at strategien nævner betydningen af velfungerende økosystemer, biologisk mangfoldighed, ansvarlig naturressourceforvaltning og skovområdet. Der bliver store udfordringer i opfølgningen på Rio+20 topmødet, hvor det er godt, at Danmark vil vise vejen for at fremme grøn vækst/omstilling med gode eksempler og 'win-win' situationer mellem produktion, beskræftigelse, miljø og beskyttelse af naturressourcer. Det er også godt, at strategien nævner indsatsen for jordrettigheder, fattige landbrugeres adgang til viden og inputs og i det hele taget en betoning af naturressourcernes stigende betydning.

Det er betydningsfuldt, at strategien fremhæver civilsamfundets inddragelse, og herunder principperne i Århus konventionen om befolkningens adgang til oplysninger og indragelse i beslutninger på miljø- og naturressourceområdet. Ligesom det er godt, at det betones, at "*den grønne vækst skal være inklusiv og understøttes af sociale tiltag, som bidrager til, at alle kommer med.*"

Der er brug for at klargøre **fattigdomsorienteringen** bedre i grøn vækst kapitlet. Det er overraskende og utilstrækkeligt, at **klimaet har fået en marginal placering** i teksten og helt uforståeligt, hvis dansk ulandsbistand skal kunne bidrage til yderligere brug af fossile energiressourcer.

En af de store betænkeligheder i kapitlet er **den klare nedprioritering af miljøet**, hvor Danmark ellers er anerkendt for sin styrkeposition og mange erfaringer i både lavindkomst- og mellemindkomstlande.

Der siges i udkastet meget lidt om styrkelsen af de **offentlige institutioner** ift. bæredygtig udvikling, hvor det fremsendte udkast kan fortolkes som en nedprioritering af de institutionelle, policy, strategiske, lovgivnings- og håndhævelsesmæssige rammer indenfor miljø, natur- og vandressourcer.

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling, er et samarbejde mellem 22 danske miljø- og udviklingsorganisationer.
92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i hele verden.

92-gruppen består af: Afrika Kontakt, Amnesty, Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bosætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, IWGIA, Kvindernes Ulandsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellømfølkeligt Samvirke, Natur og Ungdom, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Øko-net, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, VedvarendeEnerg, Verdens Skove, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Røde Kors (observatør).

Hermed følgende nogle specifikke kommentarer:

1. Kapitlet om 'grøn vækst' har sammenlignet med tidligere versioner (diskuteret i referencegruppen) lidt kraftigt under den hårde redigering og sammenlægningen med afsnittet om bæredygtigt landbrug. I flere passager tenderer det til at blive på et "**slogan niveau**" uden **klare strategiske handlingsanvisninger** for bistandssamarbejdet.
2. Det kraftige fokus på **privatsektordrevet vækst** indebærer en risiko for, at man næsten alene adresserer udfordringerne i forhold til, hvad der kan løses via landbrugs- og privatsektor programmer. Som et eksempel kan nævnes Vietnam, som trods stor økonomisk vækst står med omfattende miljøproblemer. Udkastet adresserer ikke de potentiale problemer, som også kan følge med et større fokus på private investeringer. Ligesom der kan være en fare for at tabe fattigdomsfokuseringen i grøn vækst indsatsen.
3. Det står ikke særligt klart, hvad strategien mener med **grøn vækst** og hvilke områder indsætter konkret vil rette sig imod? Der kunne med fordel skelnes mellem det korte sigt i omstillingen – der sandsynligvis vil blive omkostningsfuld med bistanden i en central rolle - og det lange sigt, hvor omstillingen vil resultere i bedre muligheder for at forbedre levevilkår og beskæftigelse.
4. Vi finder det vigtigt – men det er uklart i udkastet – at der fortsat kan ydes selvstændig støtte til initiativer på specielt **klima- og miljøområdet**, som fremmer kommunerne og nationale offentlige institutioners kapacitet ift. policies, lovgivning, regulering, miljøovervågning, håndhævelse og økonomiske instrumenter. Det samme gælder arbejdet med kommuner, civilsamfund og lokalsamfund, hvor Danida har indhøstet mange erfaringer med at fremme en fattigdomsorienteret og 'empowerment' profil.
5. Det hilses velkomment, at **klimaindsatser** skal være "*et væsentligt, integreret element i dansk udviklingssamarbejde. Der står også, at "Danmark vil være blandt de toneangivende udviklingspartnere på klimaområdet."* Alligevel har klimaet fået en marginal placering i strategien, hvilket står i kontrast til regeringens ellers høje profil på det felt – herunder den nye "globale ramme" med mulighed for også at støtte klima- og miljøindsatser i mellemlandslande. Det er uforståeligt, at klima i strategi-udkastet er skrevet ind under en sektion om vand og energi. Klima handler ikke kun om disse to elementer – det må være et integreret og centralt hensyn i Danidas samarbejdslande og dansk støttede aktiviteter.
6. Det er vigtigt, at **tilpasningsaktiviteter** målrettes de svageste, de mest udsatte grupper, og indfødte folk. Den fattigdomsorienterede tilgang kan bidrage hertil gennem analyse af, hvordan bistanden kan bidrage til opbygning af tilpasningskapacitet. Her kan danske erfaringer fra decentrale indsatser i kommuner, civilsamfund og privat sektor med fordel anvendes.
7. Et vigtigt indsatsområde – også i klimasammenhæng – er at støtte udviklingen af fattige og sårbare gruppers, samt indfødte folks, **modstandskraft** (resilience) og kapacitet til at håndtere risici og chok. Dette er nævnt i strategien – men er havnet i kapitlet om 'stabilitet og beskyttelse' og giver derfor fejlagtigt indtryk af, at opbygning af modstandskraft kun skal støttes i skrøbelige stater. Det bør ændres, så det bliver et generelt hensyn, ikke mindst fordi der er en stor risiko for, at vi overskrider den internationale målsætning om at holde den globale temperaturstigning under 2 grader.

8. Det er godt, at udkastet nævner behovet for voksende international klimafinansiering til såvel klimatilpasning og udledningsreduktioner. Hvad der mangler at stå i teksten er, at Danmark og andre lande skal bidrage med global klimafinansiering - der som nævnt i Klimakonventionen og Københavns-erklæringen fra COP15 skal være **ny og additionel** - som kompensation for de skadevirkninger, som i-landene (herunder Danmark) har påført udviklingslandene. De additionelle klimamidler skal primært kanaliseres gennem u-landenes foretrukne klimafonde, som giver indflydelse til u-landene. Endvidere bør Danmark i den ny strategi forpligte sig til "*at arbejde for en styrket international klimafinansiering*", som det hed i et tidligere udkast.
9. Det kan ikke være rigtigt, at dansk ulandsbistand skal kunne bidrage til yderligere brug af fossile energiressourcer. Det bør i stedet fremgå af strategien, at dansk ulandsbistand skal bidrage til udbredelsen af energi fra **vedvarende energikilder og energieffektivisering** til gavn for fattige befolkningsgrupper.
10. I strategi udkastet står: "*Danmark vil arbejde for, at naturressourcepriserne fremmer bæredygtig udnyttelse, at miljø- og naturskadelige subsidier bliver bekæmpet, og at miljøydelse, især i land- og skovbrug, fremmes.*"

Men hvorfor skulle Danida indsnævre miljø til stort set kun at omfatte land- og skovbrug? Desværre forholder strategi-udkastet sig ikke til, at **MDG 7** (miljø/bæredygtighed) i følge flere analyser er blandt de MDG mål, der halter mest ift. at nå indikatorerne for år 2015. Derfor virker det uforståeligt, at Danida vil opgive mange års arbejde med en **bredere tilgang til miljøområdet** i sine samarbejdslande. Især i lyset af, at det kniber gevaldigt med at nå target 7a (*Integrate the principles of sustainable development into country policies and programmes and reverse the loss of environmental resources*).

Fra FN's MDG statusrapporter kan også nævnes, at i Sub-Sahara Afrika er kun 19 af 50 lande på sporet med at nå 2015 målet for rent drikkevand. Endnu mere kritisk er det med sanitet, hvor dækningen i sub-Saharan Africa er nede på kun 37% af befolkningen. FN har dokumenteret, at MDG 7 spiller en afgørende rolle for flere af de andre MDG mål, herunder sundhed. Utilstrækkelig vandforsyning, sanitet og hygiejne er en af hovedårsagerne til stor børnedødelighed, som er fremhævet i strategien første sætning (side 1). I det lys er det svært at forstå, hvorfor strategi-udkastet netop har nedtonet den fremtidige indsats på miljø, vand- og sanitetsområdet?

Mål 7: Sikre en miljøvenlig og bæredygtig udvikling - Integrere princippet om bæredygtig udvikling i alle landes politikker og strategier inden 2015 og vende tabet af naturressourcer - Bremse tab af biodiversitet og opnå, inden 2015, en markant reduktion - Halvere inden 2015 andelen mennesker, som ikke har adgang til rent vand og ordentlige sanitære forhold.

11. Desværre indeholder udkastet (til forskel fra tidligere versioner i referencegruppen) ikke længere en reference til de mange **internationale miljøkonventioner**, multilaterale miljøaftaler (MEA) samt national miljølovgivning. Vi vil anbefale at dette bliver genindsat, fordi de indeholder mange vigtige rettigheder.

Det kan med det foreliggende strategi-udkast frygtes, at antallet af samarbejdslande med miljøprogrammer fortsætter den kraftige nedadgående tendens gennem de senere år. Danida har ellers i kredsen af europæiske donorer opnået en **styrkeposition indenfor miljø**. Herunder i at tilføre kapacitet til nationale institutioner og kommuner, og at opnå konkrete resultater indenfor vigtige emner som landsbyorganisering og inddragelse i bæredygtig brug og bevarelse af regnskov, naturparker, fattiges jordskøder, oprindelige folk, kvinder mm. Danida bør gå videre med sine værdifulde erfaringer på disse felter.

12. I lyset af strategi-udkastets meget korte omtale af klima, miljø og naturressourcer, vil vi kraftigt anbefale, at ministeriet går videre med at udarbejde en **del-strategi for klima, miljø og naturressourcer**, som kan guide udmøntningen af strategien – i lighed med den eksisterende del-strategi for Vækst og Beskæftigelse.

Den kommende del-strategi bør indeholde både multilaterale, bilaterale og civilsamfundsindsatser, og herunder specificere forskellen i brugen af den globale ramme og den fattigdomsorienterede ramme. Det bør fastholdes, at støtte til organisationer i civilsamfundet er vigtig for at fremme en bæredygtig udvikling og forbedre fattige befolkningsgruppers situation. Det er også relevant at yde støtte til kapacitetsopbygning af statslige og kommunale instanser i forhold til klima, miljø og naturressourceforvaltning, samt i samarbejdslande at fremme den grønne dagsorden i politikker, lovgivning, regulering, økonomiske instrumenter, mainstreaming i andre sektorer mm. Dvs. at området også kan støttes uafhængigt af erhvervsindsatser.

Vi vil gerne bidrage til arbejdet med denne del-strategi for klima, miljø og naturressourcer.

Méd venlig hilsen

Troels Dam Christensen

På vegne af følgende organisationer som samarbejder i 92-gruppen:

Afrika Kontakt
CARE Danmark
Dansk International Bosætningservice
Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark
Det Økologiske Råd
FN-forbundet
Folkekirkens Nødhjælp
Greenpeace
IBIS
IWGIA
Kvindernes U-landsudvalg (KULU)
Mellempøkeligt Samvirke
Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Øko-net
U-landsforeningen Svalerne
VedvarendeEnergi
Verdens Skove
WWF Verdensnaturfonden

AC BØRNEHJÆLP
INTERNATIONAL CHILD SUPPORT

DANIDA

Elkjærvej 31
8230 Åbyhøj
Denmark

Phone +45 8612 6522
Fax +45 8619 7853

ac@a-c.dk
www.a-c.dk

21.04.2012

Prioritetsområdet for sociale fremskridt bør suppleres med et fokus på opbygning af sociale kompetencer

Hørings svar til ny strategi

Hos AC Børnehjælp hilser vi den nye strategi for Danmarks udviklings samarbejde velkommen. Vi bakker særligt op om, at der nu kommer et af fire strategiske prioritetsområder, som retter sig mod fremskridt på det sociale område. Indenfor det klare fattigdoms- og rettigheds-perspektiv, som den nye strategi lægger for dagen, er det en forudsætning for at opnå varig forandring, at de store grupper af marginaliserede og udsatte, familier, børn og unge får mulighed for indflydelse til at skabe sig en vej ud af fattigdommen.

Vi bemærker således, at den ellers ofte snævre forståelse af det sociale område som udelukkende sociale serviceydelser indenfor uddannelse og sundhed, i strategien suppleres med social beskyttelse. Dog savner vi stadig forståelsen, at det sociale fremskridt alene kan sikres gennem etablering af adgang til serviceydelser af høj kvalitet, og en støtte til risici-håndtering for de aller mest marginaliserede, også suppleres med en indsats for at øge sociale kompetencer.

Megen erfaring viser, at et marginaliseret liv sætter spor, der forplanter sig gennem generationer, ift. selvforståelse og identitet. Det betyder, at selvom adgang formelt skabes til væsentlige serviceydelser samt indflydelse og mulighed for at tage del i den økonomiske vækst der måtte skabes, så skal dette gå hånd i hånd med indsatser, der inkluderer de udsatte mennesker selv ved også at adressere styrkelsen af disse menneskers sociale kompetencer, herunder kompetencer til at forstå egen livssituation, og kompetencer og styrke til at handle og udnytte de muligheder, der måtte skabes. Kun suppleret med en sådan indsats er der håb for, at den skabte adgang til indflydelse og kvalitetsserviceydelser rent faktisk skaber egentlige og varige forbedringer for de store grupper af marginaliserede børn, unge og familier, der lever i fattigdom. Danmarks egen sociale sektor byder på talrige eksempler på effekten af sådanne tiltag.

Derfor mener vi at sociale fremskridt bedst kan sikres gennem også at arbejde for, at udviklingslandene styrkes i at udvikle politikker, systemer og lokalt tilpassede metoder indenfor socialt arbejde.

Anbefaling

Danmark bør supplere indsatsen for at skabe sociale kvalitetsserviceydelser og social beskyttelse med en indsats for at sikre fokus på udviklingen af kvalificerede ydelser indenfor socialt arbejde

1) Side 16, bullet 6:

Danmark vil:

Styrke indsatsen for social beskyttelse og for opbygningen af lokalt forankrede og målrettede tiltag indenfor udvikling af sociale kompetencer for fattige og marginaliserede grupper.

2) Side 17, sidste afsnit:

Sociale sikkerhedsnet og tiltag indenfor socialt arbejde

Sociale sikkerhedsnet og tiltag indenfor socialt arbejde fremmer fattige og marginaliserede gruppers mulighed for at arbejde sig ud af fattigdom og i højere grad være i stand til at håndtere risici og chok. Lokalt udviklede metoder indenfor socialt arbejde styrker selvindsigt og selvtillid og evnen til at påtage sig handling og indflydelse. Det fremmer desuden den sociale status og rettigheder for de marginaliserede. (...) Vi vil bakke op om nationalt forankrede processer, der styrker social sikring og inklusion af de mest sårbare og fattige grupper, og arbejde for øget internationalt fokus på udviklingen af stærke sociale sikkerhedsnet og støtteforanstaltninger, herunder gennem samarbejde med nye udviklingsaktører.

Høringssvar fra Afrika Kontakt

- Udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

I det seneste strategi udkast ser vi mange positive tendenser. Først og fremmest er det stærke fokus på den rettighedsbaserede udviklingstilgang en positiv indikator for DANIDA's vilje til at sikre særligt Afrikas befolkning en bedre fremtid. Med menneskerettighederne som ledesnor kan vi sikre, at dansk udviklingsbistand har en sund basis og et klart fokus i de kommende år.

Dernæst er vi glade for, at DANIDA har anerkendt behovet for en politik for økonomisk omfordeling til fordel for de svageste i samfundet. Som I selv pointerer, så handler fattigdomsbekæmpelse ikke kun om opbyggelsen af et generelt velstandsløft. Det handler i særdeleshed om et løft hos de allerfattigste. Det nye fokus på økonomisk vækst, som er inklusiv og bæredygtig, og på økonomisk omfordeling via mere effektive skattesystemer ser vi derfor som en positiv udmelding. Det er dog i samme ombæring også vigtigt, at fokuset på verdens allerfattigste fastholdes og indtænkes i så mange delstrategier som muligt.

Der er i mange lande opstået meget stor afstand mellem rig og fattig, også i flere af mellemlandslandene - såsom Brasilien, Pakistan og Sydafrika - der huser langt hovedparten af verdens fattige. Få har meget, og de fleste har for lidt. Et opgør med ulighed er nødvendigt for ikke blot at skabe effektive retssamfund, men også socialt ansvarlige samfund. Dette aspekt er dog stadig for svagt formuleret i oplægget til den nye strategi. Vi ønsker derfor et større fokus på den voksende underklasse, som kendetegner netop disse nye vækstøkonomier.

Vi finder dog stadig flere problematiske elementer i strategien, og flere centrale punkter bør derfor enten skærpes eller omformuleres. Overordnet set er der en markant skævhed i både fokuset på og visionerne for henholdsvis civilsamfundene i både nord og syd og den private erhvervssektorudvikling i syd. Det er både påfaldende og faretruende, at man fra DANIDA's side i den grad har udskrevet civilsamfundet af strategien. Ofrene for denne udvikling vil være de folkelige bevægelser, der er mindre formaliserede end de store, internationale NGO'er og virksomheder, men som spiller en uvurderlig rolle som vagthund og folkeligt forankret forandringsmobilisator i både nord og syd. Det er samtidig helt afgørende at styrke netop disse organisationer; at give de svageste grupper en stemme, og at holde regeringer ansvarlige, når der arbejdes med en rettighedsbaseret tilgang til udvikling. Ydermere spiller CSO'erne i nord en vigtig rolle, når det kommer til den danske befolknings engagement og aktive deltagelse i den fortsatte debat om og støtte til dansk udviklingsarbejde.

Denne problematisering vil blive genoptaget i de konkrete kritikpunkter og ændringsforslag herunder.

Udtalte krav ifm. budgetstøtte

I afsnittet "Sociale fremskridt" understreges intentionerne om at bruge generel budgetstøtte og sektorbudgetstøtte som udviklingsværktøjer. Det er positivt, at økonomisk omfordeling til fordel for det sociale område er en udtalt prioritet i denne forbindelse, men vi savner stadig en konkret indskrivning af DANIDA's egne krav og retningslinier for budgetstøtte. Det vil understrege den kritiske linje overfor de lokale regeringer, som skal administrere pengene, ligesom det vil forhindre, at principperne i fremtiden kan ændres. På baggrund af den kritik der har været rejst af budgetstøtten som værktøj og de muligheder og udfordringer, som den vil præsentere for såvel modtager som donor, er det vigtigt at DANIDA gør betingelserne for denne tydelig i strategien.

Faglig nødvendighed frem for effektivitet

I afsnittet "Ligeværdige og fleksible partnerskaber" finder vi en række forhold problematiske. For det første er DANIDA's fortsatte fokus på effektivitet og resultater generelt set problematisk. Vi er naturligvis enige i, at der skal skabes håndfaste resultater, men lægges der overdreven vægt på netop kortsigtet effektivitet, risikerer man at fjerne både fokus og støtte fra de lande, hvor behovet for udviklingssamarbejde er allerstørst. Her kan sandsynlighederne for succes af samme årsag risikere at være mindst. Derfor kan der være noget selvmodsiggende i at skrive, at man "skal fokusere arbejdet på de fattigste lande, hvor behovet er størst, hvor vi bedst kan gøre en forskel". Det er jo netop de lande, hvor vi desværre kan forvente mindst effektivitet og mindst udvikling for pengene. Det kræver villighed til at tage en risiko og til at fejle og at engagere sig i de mest sårbare stater, hvor behovene er mest udtalte, og det bør regeringen stå ved og tage ansvar for. Grundambitionen om at få mest udvikling for pengene bør derfor ændres til en ambition om at skabe den mest nødvendige udvikling for pengene. Dette skal naturligvis foregå med udgangspunkt i de kompetencer og erfaringer, som såvel DANIDA som de udvalgte samarbejdspartnere har.

Ligeværdige krav

I forlængelse heraf finder vi dokumentets omtale af civilsamfundet og de civile organisationer decideret svagt. Det øgede fokus på private erhvervsamarbejder gennem DANIDA Business er således ikke blevet fulgt op af en ligevægt i kravene til henholdsvis private virksomheder og udviklings- og civilsamfundsorganisationer. Det er påfaldende, at kravene til netop organisationerne er så stramme og udtalte, når kravene om kvalitet, effektivitet og transparens til de private erhvervsamarbejder samtidig er så udtalt lave. Vi efterlyser derfor en højere grad af ligevægt i de formulerede krav til de forskellige udviklingssamarbejder og ligeledes en ligeværdig beskyttelse.

Der skal i strategien formuleres klare sociale bæredygtighedskrav til de erhvervsvirksomheder, der får bistandskroner, ligesom der skal være kontrol af, om disse efterleves i praksis. De sociale krav skal omfatte arbejdstagerrettigheder, bæredygtig udnyttelse af (natur)ressourcerne, ligestilling mellem kønnene og respekt for menneskerettigheder. Der må ligeledes være krav om, at indsatsen kommer den fattigste del af befolkningen til gode, at man fx ikke udnytter skattely mv. Vi skal have ambitiøse virksomheder, der med danske skatte kroner går forrest og viser et godt eksempel for andre.

Derudover savner vi også klarere beskrivelser af de kriterier, som DANIDA udvælger sine partnere (stater, organisationer, bevægelser og virksomheder) ud fra. Det er stadig meget uklart, hvorfor det enkelte partnerskab etableres og større gennemslagskraft på dette område må på det kraftigste tilrådes. Dette skal også ses i lyset af fravalget af "mellemindkomstlande" såsom Sydafrika, Brasilien, Angola mv. der på trods af flotte vækstrater ikke har formået at inkludere en (voksende) økonomisk underklasse i udviklingen. Det er vigtigt fortsat at fokusere udviklingsindsatser på verdens allerfattigste, uanset hvor de lever, og ikke lade sig distrahere af flotte vækstrater og overordnede velstandsløft, samtidig med at uligheden vokser.

Ydermere savner vi retningslinier for ejerskab over lokale naturressourcer i forbindelse med danske privatsektorinvesteringer i syd. Det er essentielt, at der formuleres klare retningslinier for naturressourceejerskab i forbindelse med DANIDA Business finansierede partnerskaber, således at lokalbefolkningernes rettigheder og sikkerhed for adgang og brug af og til naturressourcerne ikke undermineres. Også her må den rettighedsbaserede tilgang være i fokus og danne udgangspunkt for DANIDA's arbejde.

Derfor savner vi ligeledes klarere formuleringer af krav til arbejdsforhold, organisationsfrihed og lighed mellem kønnene, samt krav til transparens, monitorering, afrapportering og resultatopfølgning ifm. privatsektorfremstødene. Det kan ikke være rigtigt, at når civilsamfundet endelig nævnes, så handler det om krav, monitorering og afrapportering, hvorimod der ingen faste krav stilles til den private erhvervssektor.

Retten og adgangen til naturressourcer

Endelig mener vi også, at formuleringerne omkring rettigheder til jord, energi, vand og andre naturressourcer i afsnittene "Styrket adgang til vand og energi" og "Bæredygtig fødevarerproduktion" er mangelfulde og utilstrækkelige.

Som ministeren selv udmærket er klar over, så er selve rettigheden til disse ressourcer ikke nok. Det skal følges op af en mere holistisk tilgang, der sikrer en konkret styrkelse af de svagestes mulighed og sikkerhed for at udnytte den jord, de har ret til. Det gælder uanset, om der er tale om privat eller kollektiv ejendomsret. Det er vigtigt, at de fattigste og mest udsatte familier, herunder særligt kvinder, har råd og praktisk mulighed for at udnytte naturressourcerne. Derfor mener vi også, at det er vigtigt, at det i afsnittet "Styrket adgang til energi og vand" bliver ekspliciteret præcis, hvem "Danmark vil arbejde for styrket adgang til energi- og vandressourcer" for. Som sagt hænger dette også nøje sammen med både ejerskabsspørgsmålene ifm. privatsektorudviklingen og spørgsmålet om bistandseffektivitet versus bistandsnødvendighed.

I den forbindelse savner vi også klarere og mere realistiske og kritiske vurderinger ift. EU's indflydelse på naturressourcerettigheder i syd. Med udgangspunkt i afsnittet "EU – en central aktør i international udvikling" savner vi særligt en mere realistisk vurdering af Danmarks muligheder for at influere EU's udviklingsarbejde samt landbrugs- og handelspolitikken. I øjeblikket støtter disse på ingen måde op om hverken afrikanske landes naturressourcerettigheder eller deres mulighed for at skabe vækst på baggrund af dem. Forventer I, at det vil ændres, ved at I "vil præge EU's politikker, der berører udviklingslandene og søge at fremme danske synspunkter"? Danmark skal derfor stille klare krav til EU på udviklingsområdet samt i forbindelse med handels og investeringsaftaler, så den rettighedsbaserede tilgang også her vil være ledesnor for DANIDA.

Hvor bliver civilsamfundet af?

Overordnet set er civilsamfundet i såvel nord som syd yderst mangelfuldt indarbejdet i strategien, og det fremstår som om CSO'erne kun er til støtte for DANIDA's og partnerlandenes respektive regeringers indsatser. Det er helt forfejlet, særligt hvis Danmarks udviklingsbistand fremover skal tage udgangspunkt i og bidrage til en rettighedsbaseret tilgang til udvikling. Civilsamfundsorganisationer er således helt afgørende for at holde regeringer til ansvar for, at de sikrer befolkningen adgang til rettigheder. Og civilsamfundsorganisationerne er samtidig også tit de vigtigste forkæmpere for de svageste, mest marginaliserede befolkningsgrupper i udviklingslandene. De mangler ofte en stemme, der kan kæmpe for og støtte op om deres rettigheder.

Der mangler således et decideret afsnit med beskrivelser af civilsamfundets roller også som kritisk aktør, der er vagthund over for de lokale myndigheder i såvel nord som syd. Samtidig med at vi oplever, at råderummet for civilsamfundet, også i en række af DANIDA's partnerlande, er mindsket, er det nødvendigt, at vi styrker samarbejdet med civilsamfundet. Men hvordan? Strategien lægger desværre op til det modsatte ved at underspille CSO'ernes rolle. For det første skrives civilsamfundet i nord stort set ud af DANIDA's strategi. I afsnittet "Aktivt partnerskab med folkelig organisationer" annoncerer I

således, at DANIDA i fremtiden vil flytte støtten fra civilsamfundets organisationer i nord og "i endnu højere grad end i dag gøre det gennem direkte støtte til sådanne organisationer i udviklingslandene". Denne centraliseringen af magten og ressourcerne hos DANIDA vil være katastrofal. Dertil er der tre overordnede årsager:

1. DANIDA skal opretholde gode, diplomatiske forbindelser til de lokale myndigheder, hvilket civilsamfundet ikke nødvendigvis skal. DANIDA kan derfor blive lammet i støtten til progressive civilsamfundsbevægelser.
2. Der er ikke tilstrækkelig viden og erfaring med direkte støtte til civilsamfundet i selve DANIDA. Denne dyrebare erfaring ligger i højere grad hos civilsamfundets organisationer i nord, der netop har mange års kendskab og forbindelser til de lokale civilsamfund. Konsekvensen af denne centralisering vil nødvendigvis være, at det er de største og mest polerede organisationer i syd og nord, der opnår støtten fra DANIDA. Dette har tidligere resulteret i flere, store korruptions sager.
3. Denne ændring i strategien vil svække svage og knap så donororienterede sydbevægelseres mulighed for at opnå dansk støtte betydeligt, da fokus vil være på mere formaliserede og professionelle NGO'er, der kan leve op til DANIDA's administrationskrav. Dermed fjernes støtten fra essentielle civilsamfundsbevægelser, der har stor folkelig forankring, men som ikke har veluddannede ansatte og professionelle bestyrelser. Det er essentielt, at DANIDA ikke fjerner fokus og støtte fra disse civilsamfundsorganisationer og bevægelser, da det ofte er dem, der initierer de afgørende og folkeligt forankrede forandringsprocesser.

Efter vores opfattelse er der derfor brug for et stærkt, mangfoldigt og bredt forankret civilsamfund i både nord og syd. Det skal sikre både oplysning, engagement og forandring i stærke partnerskaber. Dette kan ikke lade sig gøre med et så snævert og centraliseret syn på civilsamfundet, som det der præsenteres i det seneste strategiudkast. På grund af de svage og mangelfulde formuleringer om civilsamfundet i strategien, vil det ligeledes være vanskeligt at anvende denne strategi i det forestående arbejde for en ny og forbedret civilsamfundsstrategi.

Vi hilser det velkommen, at strategien anerkender, at udvikling er mere end alene bistand. Det indebærer også en accept af, at udviklingslandenes muligheder for at bekæmpe fattigdom og etablere fundamentet for bæredygtig udvikling også er betinget af forhold i vores del af verdenen. Det omfatter bl.a. EU's landbrugs- og fiskeripolitikker, men også politikker og adfærd i Danmark som eksempelvis ansvarlig indkøb i staten (eksempelvis af certificeret, bæredygtige træprodukter), fair trade, bekæmpelse af spild af fødevarer osv. Vi savner derfor, at strategien mere eksplicit tager stilling til det ansvar, vi som land og borgere har for udviklingslandenes udviklingsmuligheder, og at der i højere grad end tilfældet er nu tages aktiv stilling til behovet for en større grad af kohærens mellem Danmarks udviklingsbistand og øvrige politikområder.

Vi håber derfor, at I vil imødekomme vores ønske om ligeværdige beskrivelser og krav til henholdsvis civilsamfundet i nord og syd, og den private erhvervssektor. Ydermere vil vi på det kraftigste anbefale, at formuleringerne omkring sikkerhed for naturressourcer skærpes gevaldigt. Den store vægtning på det rettighedsbaserede arbejde er en positiv erklæring, men kun hvis den følges op af mere kritiske og holistiske tilgange til de omgivne socioøkonomiske processer.

Afrika Kontakt

16. april 2012.

AIDS-Fondets hørings svar til "Retten til et bedre liv" – et udkast til ny strategi for Danmarks udviklingssamarbejde

København den 17. april 2012

AIDS-Fondet hilser den nye strategis fokus på rettigheder velkommen. Hiv-epidemien får næring af kriminalisering, diskrimination, tavshed og fornægtelse. En rettighedsbaseret tilgang til udviklingssamarbejde er en mulighed for at sætte fokus på de særligt udsatte befolkningsgruppers behov i forhold til hiv-forebyggelse, adgang til behandling mv. og kan dermed være med til at bremse de skjulte epidemier, der danner grobund for de generaliserede epidemier.

Hiv og aids er en af de alvorligste trusler mod mange udviklingslandes mulighed for at skabe en bedre fremtid for deres befolkninger. Hiv-bekæmpelse er samtidig et område, hvor der allerede er og forsat kan skabes væsentlige resultater, der i høj grad bidrager til opnåelse af 2015-målene.

AIDS-Fondet noterer sig med glæde, at den fremlagte strategi nævner hiv og aids både i kapitlet om rettighedsbaseret tilgang og om sociale fremskridt. Hiv er en sygdom, der går på tværs af sektorer og temaer, et problem, man ikke kommer til livs ad medicinsk vej alene. Som udkastet afspejler, er det nødvendigt at arbejde både med at styrke udbuddet og prioritering af serviceydelser, at påvirke lovgivning, at styrke kvinders og minoriteters rettigheder og at inddrage civilsamfundsorganisationer.

AIDS-Fondet har dog følgende forslag til forbedringer af det fremlagte udkast:

En eksplicitering af de ofte marginaliserede og kriminaliserede befolkningsgrupper, som er særligt udsatte for hiv, vil være formålstjenlig, for eksempel på side 8 i afsnittet om ikke-diskrimination. Her kunne man tilføje sætningen: "Visse grupper rammes dobbelt af stigmatisering og diskrimination. Stofbrugere, homoseksuelle og sexarbejdere er både udsat for socialt stigma på grund af deres sårbarhed overfor hiv/aids og fordi de tilhører minoritetsgrupper. ..." (og udelade "seksuel orientering").

På side 17 sker der i afsnittet "Ret til seksuel og reproduktiv sundhed" en lidt uhensigtsmæssig sammenblanding af kvinders rettigheder, ret til seksuel og reproduktiv sundhed og hiv-bekæmpelse. Vi foreslår en omskrivning af afsnittet:

"Ret til seksuel og reproduktiv sundhed

Retten til seksuel og reproduktiv sundhed er et centralt element i kvinders mulighed for at tage ansvar for eget liv og selv vælge, hvornår og hvor mange børn de vil have. Det har også betydning for den stigende befolkningstilvækst. Desværre er adgangen til disse ydelser en særlig udfordring for mange kvinder, ofte med alvorlige følger. Komplikationer i forbindelse med graviditeter er således blandt de væsentligste årsager til, at kvinder i 15-49 årsalderen i udviklingslandene dør eller får svære mén.

Langt de fleste kunne reddes, hvis der var adgang til kvalificerede sundhedsklinikker. Bedre sundhed er en forudsætning for varig og bæredygtig udvikling og bedre liv for både kvinder og mænd, men kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder er under stigende pres fra konservative og religiøse kræfter.

Danmark vil gå i forrest i det internationale arbejde for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Vi skal være med til at sikre kvinder og piger retten til at vælge selv. Den stigende befolkningstilvækst sætter i mange lande og globalt verdens ressourcer under øget pres. Gennem fokus på kvinders rettigheder og muligheder, på seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, herunder adgangen til effektiv prævention, vil Danmark arbejde for en mere bæredygtig befolkningsudvikling.

Vi vil også fortsætte den aktive danske indsats i kampen mod hiv/aids, der i mange udviklingslande rammer kvinder og unge piger hårdest på grund af manglende rettigheder, information og forebyggelse. Danmark vil arbejde for udbredelsen af eksisterende og fremtidige kvindekontrollerede forebyggelsesmetoder såsom femidomer, microbicer og en aids-vaccine.

Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder er ikke kun af betydning for kvinder og piger. Det handler grundlæggende om alle individers ret til at bestemme over egen krop og være fri for diskrimination, tvang og vold. Intolerance, overgreb og rettighedskrænkelser diskrimination overfor homoseksuelle (og LGBT) hindrer en effektiv indsats mod hiv og aids. Danmark vil arbejde for at øge den globale opmærksomhed på særligt sårbare befolkningsgrupper i hiv-indsatsen og aktivt opfordre til ændring af politikker og lovgivning, der hæmmer adgang til forebyggelse og basale sundhedsydelser for de pågældende grupper. Danmark vil også styrke lokale civilsamfundsorganisationers græsrodsarbejde med at tilvejebringe basale sundhedsservices og skabe forandring nedefra i de lande, hvor magthavere forhindrer disse gruppers adgang til sundhed og rettigheder. "

AIDS-Fondet ser frem til det fortsatte samarbejde med ministeriet om udførelsen af den danske hiv/aids-indsats.

Med venlig hilsen
AIDS-Fondet

Henriette Laursen
Direktør

Høringssvar fra Amnesty International til Udkast til Forslag til Strategi for Danmarks Udviklings samarbejde

Amnesty er enige i udkastets forslag til, at målet for udviklings samarbejdet er at **bekæmpe fattigdom og fremme menneskerettigheder** gennem fokus på fattigdom, rettigheder og bæredygtig inkluderende vækst. Udviklingsbistanden får derved et fokus, der har de fattiges rettigheder i centrum gennem at fremme bæredygtige løsninger, der bygger på de enkelte regeringers og befolkningers ejerskab til fattigdomsbekæmpelsen.

Det er Amnestys erfaring fra et stort antal landerapporter om og kampagnearbejde i udviklingslande, at menneskerettighederne giver styrke i arbejdet mod fattigdom. Det skyldes, at mange regeringer er lydøre over for at overholde de konventioner, som de har tiltrådt, og at civilsamfundsgrupper og bevægelser henter en stærk legitim kraft i menneskerettighederne i deres arbejde for både økonomiske rettigheder og frihedsrettigheder.

Amnesty International er enige i en opprioritering af en **rettighedsbaseret tilgang** i udkastet til strategi. Det er vores erfaring, at menneskerettighederne som middel i fattigdomsbekæmpelsen gennem den rettighedsbaserede tilgang har et solidt potentiale. For det første udgør den en tilgang, der har en international legitimitet, der skaber gode muligheder for koblinger gennem alle dele af magtstrukturene nationalt og internationalt. Den indeholder fælles bestræbelser, som både er attraktive for mange civilsamfundsaktører, for mange politiske kræfter nationalt, for regionale fora og for FN. Samtidig stiller denne tilgang skarpt på de marginaliserede og de normer og magtstrukturer, der ofte gennem diskrimination, bremser for en effektiv fattigdomsbekæmpelse. Mange af vores rapporter har dokumenteret, at netop diskrimination og udelukkelse er en af hovedårsagerne til fattigdom. Endelig indeholder den en række proceskrav (ikke-diskrimination, deltagelse, åbenhed og ansvarlighed), som skaber muligheder for inkluderende processer mellem stat og civilsamfund. Det giver muligheder for at fremme et samfundsmæssigt klima, hvor problemer kan blive løst fredeligt gennem kompromisser med det enkeltes menneskes værdighed i centrum. Proceskravene har derfor også den styrke, at de udgør et tilbud om at fremme en legitim kontrakt mellem stat og borgere, der kan begrænse åbne konflikter.

For Amnesty International er det helt afgørende, at det er **det samlede sæt af FN menneskerettighedskonventioner**, der lægges til grund for indsatsen. Det vil sige både de civile og politiske rettigheder og de økonomiske og sociale rettigheder. Kravet om denne samlede tilgang møder vi i Amnesty med meget stor styrke i udviklingslandene hos civilsamfund, men også hos regeringer. Vi bliver konstant konfronteret med, at rettigheder ikke giver tilstrækkelig mening for befolkningerne og de fattige, hvis de ikke både forholder sig til mulighederne for at leve i sikkerhed og adgangen til basale økonomiske og sociale fornødenheder. Vi har dokumenteret i mange af vores rapporter og oplever ofte i vores kampagnearbejde, at det netop er en kombination af manglende indfrielse af både civile og sociale rettigheder, der bremser fattigdomsbekæmpelsen. Det viser sig f.eks. i stater, der ikke tager ansvaret for skolegang, adgang til sundhedsklinikker o.l. til marginaliserede fattige, samtidig med at de aktivt forhindrer de fattige i at kæmpe for deres rettigheder eller i at blive inddraget i beslutninger, som har afgørende indflydelse på deres levevilkår.

Den rettighedsbaserede tilgang sætter et klart mål for fattigdomsbekæmpelsen med det enkelte menneske i fokus og den sætter samtidig en række proceskrav, der kan fremme en stærk ramme for disse bestræbelser. Når dette er sagt, løser disse tilgange selvfølgelig ikke alene fattigdomsproblemerne. Der er **brug for en række andre indsatser ud fra de forhold, der i øvrigt påvirker fattigdomsbekæmpelsen**, såsom klima- og miljøforhold, ansvarlig økonomisk vækst, skatteforhold, investeringer, handelsrelationer, samt ekspertiser på en række sektorområder. Støtten til indsatserne i de enkelte lande vil derfor være forskellig ud fra forskellige behov og muligheder med vægt på, at landenes regeringer og befolkninger selv har ejerskabet og er afgørende for udviklingen i det enkelte land. Derfor er den rettighedsbaserede tilgang ikke i sig selv et prioriteringsredskab for indsatsen. Men den udgør en nødvendig del af rammen for mål og midler i indsatsen, hvor det enkeltes menneskes mulighed for at opnå et liv i frihed og uden nød er i centrum.

Samlet set giver udkastet til ny strategi set ud fra vores erfaringer meget væsentlige og lovende muligheder for en styrkelse af det danske udviklingssamarbejde.

Der er imidlertid mange prioriteter i udkastet til strategi. Vi vil derfor foreslå, at det kommer til at **stå klarere, hvad den nye rettighedsbaserede tilgang vil opprioritere** ud over at være tværgående i alle indsatser. Med andre ord hvad der vil blive mere af i forhold til tidligere som konsekvens af den rettighedsbaserede tilgang og med udgangspunkt i særlige danske kompetencer. Vi har følgende forslag til dette:

1. Styrket civilsamfundsarbejde

Betydning af civilsamfundsorganisationer og folkelige bevægelser rolle i at bekæmpe fattigdom og fremme rettigheder står ikke klart og stærkt nok i strategien. Det bør fremgå af afsnittet om "Aktivt partnerskab med folkelige organisationer" på s. 26, at dette er et af de afgørende elementer i strategien og i den rettighedsbaserede tilgang. Betydningen af kapacitetsopbygning inden for rettighedsbaserede tilgange på dette område bør fremhæves. Den særlige betydning disse organiseringer har i skrøbelige stater bør ligeledes fremgå. Endelig bør det sammenfattes, at dette har som konsekvens, at støtten til civilsamfundsarbejdet vil blive opprioriteret både i syd og i samarbejdet med internationale og danske NGO'er.

2. Styrke staters kapacitet på rettighedsbaserede tilgange

Arbejdet med staterne på dette område har en række meget relevante indsatsområder, der er beskrevet i afsnittene om "Menneskerettigheder og demokrati", "Sociale fremskridt" og i et vist omfang i "Stabilitet og beskyttelse". Men en sammenfatning af konsekvenserne af den strategiske betydning af den rettighedsbaserede tilgang kan gøres skarpere. Konsekvenserne af disse indsatsområder kan samles op i afsnittet på s. 22, således at det fremgår, at Danmark vil opprioritere sin støtte til kapacitetsopbygning i samarbejdslande på metoder og indsatser, der fremmer en rettighedsbaseret tilgang.

3. Danmark i førertrøjen på virksomheders og investorers sociale ansvar

Virksomheders og investorers betydning for fattigdomsbekæmpelse og fremme af menneskerettigheder er beskrevet i kort form i afsnittet "Ansvarlighed", i afsnittet "Social dialog og faglige rettigheder", i afsnittet "Bæredygtig fødevarerproduktion" og i afsnittet "Sammenhængende politikker, der arbejder for udvikling". I

afsnittet "Den private sektor skal engageres" sammenfattes betydningen af den private sektors involvering med særligt fokus på de danske erhvervsinstrumenter i Danida Business.

Denne sammenfatning af privatsektorens rolle bør efter vores mening gøres skarpere. På den ene side bør det fremgå, at private virksomheder og investorer er nødvendige for at skabe vækst. Samtidig bør det fremgå klart, at væksten kun kan blive et bæredygtigt bidrag til fattigdomsbekæmpelsen, hvis virksomhederne tager ansvar for overholdelse af arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder og internationalt anerkendte miljøstandarder.

Danmark er i en særlig god position i forhold til at fremme dette ansvar. Vi har et antal betydende virksomheder, der arbejder seriøst på at implementere dette, som derfor kan blive toneangivende i den internationale udvikling af virksomheders ansvar i praksis.

Samtidig er der et stort behov for at støtte samarbejdslande i at udvikle kapacitet til at fastholde virksomheder og investorer på deres samfundsmæssige ansvar, når de opererer i disse lande, ligesom der er brug for kapacitetsopbygning af civilsamfundsorganisationer og beboere i berørte områder for at holde virksomheder og regeringer ansvarlige.

Danmark har således efter vores opfattelse særlige muligheder for at være i førertrøjen sammen med bl.a. danske virksomheder gennem udvikling af redskaber og positive erfaringer på dette område.

4. Fokus på udvikling af metoder til og vidensopsamling om rettighedsbaserede tilgange

Afsnittet om resultater og effektivitet indeholder en række relevante mere generelle indsatsområder. Men også i denne sammenhæng vil det være godt at se på, om indarbejdelsen af den rettighedsbaserede tilgang bør føre til særlige prioriteringer på dette område.

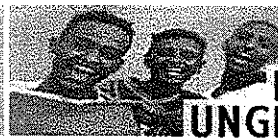
Det er vores erfaring fra mange lande og internationale sammenhænge, at respekt for menneskerettighederne og forskellige former for rettighedsbaserede tilgange ofte skrives ind i politikker og overordnede strategier. Men derefter bliver de alt for tit kun implementeret i begrænset omfang eller slet ikke.

Der er derfor et stærkt behov for at udvikle redskaber, procedurer o.l., der sikrer en forpligtende implementering af den rettighedsbaserede tilgang. Ved programmering og valg af modaliteter bør en analyse af menneskerettighedstilstanden være en del af grundlaget. Derudover er der brug for at angive, hvordan den rettighedsbaserede tilgang skal afspejle sig i handlingsplaner, monitoring, opfølgning m.v.

Samtidig er viden om effekterne af rettighedsbaseret tilgange ikke omfattende nok. Der mangler sammenfatning af forskningsbaseret viden på området, og en systematisk udvikling på grundlag af "best practices".

Der er derfor stærkt behov for en kraftig indsats for at indsamle viden på området og udvikle værktøjer, der kan understøtte den rettighedsbaserede tilgang på en effektiv måde, der rækker ud over enkeltprojekt niveau.

Der vil derfor være virkelig godt, hvis Danmark prioriterer dette og stiller sig i spidsen for udvikling af et videnscenter e.l. på området. Det kan måske med fordel finde sted i samarbejde med andre lande, der lægger stor vægt på rettighedsbaserede tilgange.

**BØRNE- OG
UNGDOMSNETVÆRKET**

En investering i børn og unge er en investering i fremtiden

– så enkelt er det!

Børne- og ungdomsnetværket (www.bu-net.dk) byder den nye strategi for dansk udviklingssamarbejde velkommen. Vi synes, at strategien er velskrevet, har en stærk vision og vi hæfter os særligt ved den optimistiske tone omkring udviklingslandenes formåen.

Børne- og ungdomsnetværkets hørings svar er inddelt i to hovedafsnit, et om børn og et om unge og civilsamfund. For begge afsnit gælder det, at de indledes med en generel præsentation af argumentet, som følges op af **konkrete ændringsforslag**.

1. Børn

Børn udgør mere end halvdelen af verdens befolkning og er derfor grundstoffet – for livet, fattigdomsbekæmpelse og fremtidige frie medborgere. Det bør også afspejles i dansk udviklingsbistand. Ansætterne er der i strategien, for som det står i indledningen kan man ikke udrette meget, hvis man arbejder i stedet for at gå i skole, eller hvis man dør, mens man stadig er et lille barn. Børn er det råstof, som skal skabe de sociale fremskridt, som strategien ønsker at fremme.

Børn og budgetstøtte: Budgetstøtte er, brugt på den rigtige måde, et vigtigt redskab i udviklingsbistanden. Det er dog en kendsgerning, at børns forhold ofte varetages af de svageste ministerier (social affairs, women's federation, ect). Det har som konsekvens, at børn er langt nede på prioritetslisten hos regeringerne i udviklingslande. Med budgetstøtte som redskab bliver børn potentielt yderligere sårbare. Hvis Danmark seriøst vil styrke børns position i udviklingssamarbejdet - og der er jo masser af data, der understreger at det betaler sig at investere tidligt i et menneskes liv - så skal børn stå som en klarere prioritet i udviklingsstrategien. Og Danmark bør overveje, hvilke indikatorer man kan anvende for at sikre, at børn tilgodeses, når man giver budgetstøtte. Her kan man overveje at bruge de **konkluderende observationer fra FN's Børnekomite i Geneve eller outcome document fra UPR/Universal Periodic Reporting**.

Anbefalinger:

Danmark bør **mere eksplicit medtænke børn**, når prioriteterne sættes for den fremtidige danske udviklingsbistand. Derfor bør strategien skærpe sit fokus på børn. Forslag til præcisering af den nuværende strategi-tekst:

- **Side 6 – bullet 2 (ændringsforslag i rødt):**

Danmark vil:

Arbejde for at fremme alle menneskerettigheder, såvel de økonomiske, social og kulturelle som de borgerlige og politiske, med særligt fokus på kvinders og børns rettigheder og lige adgang til ressourcer og muligheder.

- **Side 8 – afsnit 2 (ændringsforslag i rødt):**

Ikke-diskrimination:

...Vi vil fortsætte Danmarks aktive indsats for ligestilling samt kvinders og børns rettigheder. Både i vores bilaterale og multilaterale udviklingssamarbejde vil vi arbejde for, at spørgsmålet om fremme af kvinders og børns rettigheder bliver reflekteret.

- **Side 11 – sidste afsnit (ændringsforslag – som sikrer stringens i strategiens brug af kvinders og pigers rettigheder i rødt):**

Stærk indsats for kvinders og pigers rettigheder (overskrift)

2. Unge og civilsamfund

Unge indflydelse på og deltagelse i demokratiske processer bør prioriteres. Med strategiens fokus på demokrati og menneskerettigheder er dette et oplagt område, hvor Danmark kan sætte stærkt ind således, at der skabes varige positive forandringer ikke kun i institutioner, men også i politisk kultur. Sidstnævnte fordrer et fokus på rettigheder, medborgerskab og demokrati tidligt i børn og unges liv. **FN understreger i "World Programme of Action for Youth", at ungdomsorganisationer er et vigtigt forum for unge at udvikle effektiv deltagelse i civilsamfundet.** I FN's resolution om unge (A/res/66/121) opfordres FN's medlemsstater til: aktivt og vedvarende at fremme unges og ungdomsorganisationers fulde og effektive deltagelse i relevante beslutningsprocesser, at anerkende unge som bærende samfundsaktører, og at prioritere kapacitetsopbygning af unge, da unge er nøglen til en bæredygtig social og økonomisk udvikling. Unge vil fra 2012 og frem være et cross-cutting tema for alt FN's arbejde.

Ved at sætte fokus på unges rettigheder og deltagelse i civilsamfundet følger Danmark både FN's prioritering og de internationale tendenser på ungeområdet. Unge og civilsamfund berøres på s. 10 i strategien under den første punktopstilling i "Danmark vil: Støtte demokratiske valg, parlamenter, politiske partier, civilsamfund og frie og kritiske medier", men følges ikke op i den efterfølgende tekst. Forslag til præcisering af den nuværende strategi-tekst:

Anbefalinger:

- **Side 11 – næstsidste afsnit (ændringsforslag i rødt):**

... Vi vil støtte udviklingen af stærke og uafhængige civilsamfund, herunder bidrage til at styrke unges organisering og anerkende unge som bærende samfundsaktører

Side 12 - forslag til ekstra underafsnit på s. 12 efter afsnit: "Stærk indsats for kvinders rettigheder" (ændringsforslag i rødt):

Unge og Civilsamfund: Civilsamfundet udgøres i overvejende grad af unge. De unge har potentialet, innovationskraften og fremtidsperspektivet til at organisere sig og konstruktivt arbejde for bæredygtige og sociale samfund. Vi vil derfor understøtte unges organisering og mulighed for deltagelse i formelle politiske beslutningsprocesser. Vi vil sikre unges ret til at deltage i processer, der vedrører udformningen og implementeringen af politikker, der vedrører unge. Gennem kapacitetsopbygning styrkes unges organisering samt deres kendskab til rettigheder og forpligtelser i civilsamfundet og demokratiet.

- **Side 13 – bullet 1 (ændringsforslag i rødt):**

Danmark vil:

Bistå udviklingslandene med at skabe bæredygtig udvikling gennem grøn vækst, øget indtjening, bedre erhvervsuddannelser, mikro-finansieringsmuligheder og flere arbejdspladser, ikke mindst for unge.

Afsendere er følgende medlemmer af Børne- og ungdomsnetværket:

AC Børnehjælp
ADRA
AXIS
Børnefonden
Danmission

Dansk Ungdoms Fællesråd
Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling
GAM3
IBIS
Operation Dagsværk

Plan Danmark
Ungdommens Røde Kors
Red Barnet
Sex og Sundhed

København 19. april 2012

Hørings svar til:

"Retten til et bedre liv" Udkast til Strategi for Danmarks udviklingssamarbejde

Overordnet

BØRNEfonden finder grundlæggende udkastet til den nye strategi godt, vel gennemarbejdet og fremadrettet. Tonen i strategien viser respekt for og tro på modtagerlandenes egne potentialer og bringer dansk udviklingspolitik ud af et forældet giver/modtager perspektiv.

BØRNEfonden er enig i det overordnede fokus på menneskerettigheder og demokrati, som én af fire strategiske prioriteter, og vi ser muligheder for synergi mellem de private udviklingsorganisationer som BØRNEfonden og Danidas engagement i en rettighedsbaseret tilgang til udvikling.

BØRNEfonden noterer sig, at fattigdomsorienteringen til en vis grad er bibeholdt i udkastet til en strategi, men finder det problematisk, at man, på trods af at det er svært at finde belæg for rationaliteten bag beslutningen, fastholder, at støtten til de sociale sektorer kun skal ske gennem de multilaterale systemer.

Specifikt

BØRNEfonden foreslår, at strategien tilføres en femte strategisk prioritet:

- **Unges muligheder, deltagelse og beskæftigelse**

47 procent af verdens befolkning er børn og unge under 24 år. Af dem bor 90 procent i udviklingslandene. Næsten 60 procent og flere end 200 millioner mennesker i Afrika er mellem 15 og 25 år.

Alene de demografiske forhold tilsiger, at en visionær udviklingsstrategi bør tillægge ungdommens muligheder, deltagelse i samfundslivet og adgang til beskæftigelse central betydning for at fremme sine udviklingsmål.

Alligevel er temaet næsten helt fraværende i det nuværende udkast til en strategi. Kun et enkelt sted i strategiudkastet på side 13 under overskriften 'Grøn vækst' optræder unge i en i forhold til dette tema relevant sammenhæng.

BØRNEfonden finder, at denne nedprioritering er ærgerlig og i øvrigt ude af trit med den generelle globale diskurs indenfor udvikling:

- Den Afrikanske Union har udnævnt perioden 2009-2018 til 'Decade of Youth Empowerment for Sustainable Development'.

- UN Commission for Social Development havde på det 50. møde i februar 2012, fokus på 'Poverty Eradication, Youth Unemployment and Social Inclusive Policies'.
- UNESCO's Global Monitoring Report for 2012 hovedtema er 'Skills development'

Disse og flere andre internationale initiativer kan ses som proces, der skal bygge politisk momentum til FN's Sustainable Development Conference (Rio+20) i juni 2012.

Det virker uhensigtsmæssigt, at strategien for dansk udviklings samarbejde ikke er mere uddybende, fokuseret og specifikt forholder sig til, hvordan Danmark i de kommende år vil bidrage til at løse denne afrikanske og dermed globale udfordring.

Afrikas unge talenter kan skabe vækst

Mange udviklingslande har opnået høje vækstrater i de senere år uden at opleve en tilsvarende reduktion i fattigdommen. Flere afrikanske lande har oplevet en relativ høj økonomisk vækst, som har været baseret på investeringer i og eksport af råmaterialer.

Investeringer i udvikling af landbrug, industri og serviceerhverv bidrager langt mere til en vækst, der kommer de brede lag i samfundet til gode og dermed er med til at reducere fattigdommen.

En satsning på unge talenter, som Afrika er rig på, kunne sikre, at virksomheder og jobs blev skabt i de områder og indenfor de sektorer, som den fattige del af befolkningen ville få direkte gavn af.

En målrettet strategi, der sigter på at udvide unges muligheder, deltagelse og beskæftigelse kunne således blive nøglen til fremtidig inklusiv vækst

BØRNEfonden finder at danske civilsamlingsorganisationer, erhvervsliv og andre aktører i et samarbejde med Danida og partnere i udviklingslandene på mindst tre områder vil kunne yde væsentligt til at fremme unges muligheder, deltagelse og beskæftigelse og dermed bidrage positivt til den økonomiske vækst, som er forudsætningen for at reducere fattigdommen.

1. Grunduddannelse

Der er sket store fremskridt i de fleste udviklingslande i forhold til FN's 2015 mål om at alle børn skal gå i skole. Desværre er fremgangen meget ulige fordelt. For eksempel er andelen af unge, der kan læse og skrive i de to lande Mali og Burkina Faso i Vestafrika ifølge FN's Millennium Development Goals Report (2010) på 39 procent.

Det viser et enormt behov for fortsat støtte til de fattigste landes skolesystemer. Det handler ikke kun om kapacitet, men i lige så stor grad om kvalitet og om en større grad af fleksibilitet i uddannelsessystemerne, så skolen møder de unge, der hvor de er.

Danmark har kompetencer og styrker på dette område og i de private udviklingsorganisationer er der over mange år sket en stor erfaringsopsamling i arbejdet med at styrke børn og unges adgang til kvalificeret undervisning.

Unge, der hverken kan læse, skrive eller regne, vil ikke kunne bidrage positivt til udviklingen af deres egne samfund, og vil forblive en økonomisk byrde, der vil fastholde store befolkningsgrupper i ekstrem fattigdom.

Som analfabet har man ingen mulighed for at opkvalificere sig til at varetage et mere produktivt og værdiskabende job og vil kun kunne fastholde beskæftigelse som ufaglært i en den uformelle sektor eller som selverhvervende småbonde.

2. Erhvervsuddannelser

Unge i Afrika udgør 40 procent af arbejdsstyrken, men 60 procent er arbejdsløse. En teknisk eller faglig uddannelse af kvalitet kan blive adgangsbilletten til værdiskabende beskæftigelse for millioner af unge i Afrika, som i dag er henvist til at overleve på en løs og ustruktureret tilknytning til det uformelle arbejdsmarked.

Investeringer i privat produktion og service og dermed øget vækst og velstand hæmmes af, at arbejdsstyrken ikke har de nødvendige kompetencer til sikre investeringernes afkast. Det betyder, at den uformelle sektor dominerer erhvervslivet, at værditilvæksten er lav og skatteindtægterne til at finansiere de sociale sektorer er meget små.

Danmark har stor erfaring med at udvikle tekniske og faglige uddannelser i et samspil mellem arbejdsgivere, arbejdstagere og det offentlige. Både arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer kan bidrage væsentligt til at Danmark kan yde en unik og fremtidsrettet indsats på dette område.

Det bør i den forbindelse overvejes om erhvervsuddannelser fortsat skal høre hjemme under privatsektorstøtte, eller om området ikke med fordel kunne tildeles sin egen ramme.

3. Iværksætteri

Det er ungdommen, der gennem udvikling af virksomheder, skabelse af jobs og implementering af nye ideer og social innovation skal skabe fremtidens vækst i Afrika og dermed reducere den udbredte fattigdom.

Unge iværksættere i Afrika har mange odds imod sig, som en målrettet dansk udviklingsstrategi kunne gøre meget for at afhjælpe.

BØRNEfonden

Det handler både om adgang for iværksættere til formelle kompetencer indenfor virksomhedsøkonomi, markedsføring og lovgivning og om konkret støtte til produktudvikling, etablering og kredit.

Unge afrikanske iværksættere kunne samtidig blive en målgruppe for dansk udviklingsbistand som i et samarbejde med danske erhvervsliv vil kunne skabe synergier, der vil kunne komme både Danmark og udviklingslandene til gode. Især indenfor de brancher for for eksempel Grøn Vækst, som udkastet til strategi fremhæver som et prioriteret indsatsområde.

Der ligger også et stort potentiale i at udvikle samarbejder mellem private udviklingsorganisationer, danske investorer, afrikanske iværksættere og dansk offentlig bistand, som en prioritering af området ville kunne tilføre ny dynamik.

Private udviklingsorganisationer som for eksempel BØRNEfonden har særlige kompetencer, indsigter og netværk, som danske virksomheder, der har planer om at investere i produktion i Afrika kan drage fordel af.

Private udviklingsorganisationer er stærke på innovation, etablering af netværk og kan manøvrere hurtigere og mere smidigt end statslige aktører. Men for at kunne drage fuld fordel af kompetencerne og facilitere en opskalering af de gode eksempler på innovative initiativer skal der etableres faste samarbejder med både private interesser og statslige institutioner. BØRNEfonden mener, at udkastet til en ny strategi bør indarbejde dette perspektiv især med fokus på unge.

For at fremme denne udviklinger det BØRNEfonden generelle opfattelse, at privatsektorprogrammet med fordel kan gøres meget mere fleksibelt og i større grad målrettes erhvervsfremme, der understøtter en udvikling af Afrikas unge talenter.

København den 21. april 2012

Høringssvar vedrørende udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Caritas takker for muligheden for at afgive høringssvar på regeringens udkast til ny udviklingsstrategi. Som medlem af NGO Forum føler Caritas sig godt dækket ind af høringssvaret, som er afgivet derfra, og som Caritas har bidraget til. Derfor kun nogle enkeltstående synspunkter:

Brug regeringsgrundlaget!

1 % målsætning - skab sammenhæng mellem mål og midler!

Overordnet finder Caritas, at der er tale om en ambitiøs strategi, der generelt indeholder nogle overordnede målsætninger og elementer, som Caritas kun kan være enige i. Danmark forventes at spille en aktiv rolle internationalt og på mange felter. Det kræver efter Caritas' opfattelse flere ressourcer. På den baggrund er det helt essentielt, at regeringen får indskrevet - og med tidsangivelse får præciseret - sin egen målsætning fra regeringsgrundlaget om, at udviklingsbistanden skal tilbage på 1 % af BNI. Der skal være sammenhæng mellem mål og midler. Det er i den forbindelse bekymrende, at Udenrigsministeriets egen kapacitet i dag er presset som følge af personalemæssige nedskæringer.

Arbejdet for en global skat på finansielle transaktioner og en styrket oplysningsindsats

Fra regeringsgrundlaget savner Caritas endvidere målsætningen vedrørende en global skat på finansielle transaktioner. Det havde ellers været oplagt f.eks. i afsnittet "Skat skal finansiere udvikling".

Danmark bør ikke bare i EU gå foran i forhold til indførelse af en global skat, men også lade EU gå foran ved at indføre en sådan. En sådan skattekilde skal være med til markant at øge bistanden til udviklingslandene og humanitære indsatser - og ikke være en ny skatteskrue for indsatser i EU's medlemslande.

Caritas vil på oplysningsområdet opfordre til, at formuleringerne i regeringsgrundlaget bliver lagt til grund og udfoldet. Caritas vil endvidere opfordre til, at oplysningsindsatsen vedrørende den humanitære bistand styrkes, og at der for NGO delens vedkommende etableres oplysningsmuligheder som for udviklingsdelen.

Andet:

Stærkere understregning af civilsamfundets betydning

Caritas finder det overraskende, at civilsamfundets betydning og opbygning heraf ikke fremstår mere markant i strategien. Der henvises til NGO Forums høringssvar.

Samtænkning bliver let til sammenblanding

Med reference til DIIS rapporten (2012:01), "Dansk bistand som sikkerhedspolitisk instrument 1992-2009" og konklusionerne heri, er Caritas kritisk over for hele samtækningskonceptet, der i praksis let bliver til et sammenblandingskoncept.

Religioners rolle i udviklingsarbejdet

Caritas savner i udkastet en understregning af den betydning, som religion har i mange udviklingslande og i forhold til menneskers identitet og livsforståelse. I afsnittet om Ikke-diskrimination (s. 8) bliver religiøse mindretal omtalt i en opstilling af fattige og marginaliserede grupper. Og i afsnittet "Ret til sundhed og reproduktiv sundhed" (s. 17) bliver "konservative og religiøse kræfter" omtalt (negativt). Det er det nærmeste, man kommer på en direkte omtale af religion i udkastet til strategi. Det kan ikke være rigtigt!

Religion har fundamental betydning for millioner af mennesker (milliarder!) i udviklingslande. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at forståelsen heraf ikke kommer frem i strategien som en forudsætning for udviklingsarbejdet.

Religion kan være en negativ faktor i udviklingsarbejdet. Men er så sandelig også mange steder en afgørende positiv udviklingsfaktor. Det er derfor vigtigt at inddrage religiøse institutioner og trosbaserede organisationer, ikke mindst i skrøbelige stater og situationer, hvor de ofte varetager væsentlige samfundsmæssige funktioner, når statsmagten ikke kan eller vil. Sammen med de faglige organisationer - som er omtalt i afsnittet om "Social dialog og faglige rettigheder" (s. 12) – ja, så har de trosbaserede organisationer en vigtig rolle at spille.

På vegne af
Caritas Danmark

Jann Sjursen,
Generalsekretær

Fra: Bjarne Henneberg Sørensen [bhs@dccd.dk]
Sendt: 23. april 2012 11:44
Til: Strategi2012
Cc: Elsebeth Gerner Nielsen; alle@dccd.dk
Emne: Høringssvar til Udviklingsstrategien

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

CKU - Center for Kultur og Udvikling - hilser udkastet til ny strategi velkommen. Vi noterer med tilfredshed, at kunst og kultur optræder flere steder i strategien, men vil gerne påpege muligheden for at inkorporere kunst og kultur i endnu højere grad, end det allerede er tilfældet og således imødekomme bl.a. FN's opfordring til at øget fokus på sammenhængen mellem kultur og udvikling, jf. resolution fra december 2010, som "emphasizes the important contribution of culture for sustainable development and for the achievement of national and international development objectives, including the Millennium Development Goals (MDGs)(http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=41466&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html)

Danmark har en unik erfaring med at understøtte de processer, der skaber grobund for kunst og kreativitet og dermed spille en væsentlig rolle i rettigheds- og demokratiudviklingen i udsatte samfund. Ligeledes kan kunst- og kulturliv danne grobund for udvikling af arbejdspladser til fordel for fattigdomsbekæmpelse.

CKU foreslår, at kunst og kultur også indskrives som et redskab i de dele af strategien, der handler om at fremme rettigheder og demokratiudvikling. Og som et af midlerne til at gennemføre de fire strategiske prioriteter.

Helt konkret vil vi foreslå følgende ændringer/præciseringer:

På side 5, afsnit 1: "Danmarks udviklingspolitik kan gennem brug af politisk dialog og konkret udviklingssamarbejde være med til at understøtte positive tendenser i samfund, arbejde for rettigheder, støtte reformer og opbygning af kapacitet og effektive skattesystemer i den offentlige sektor og i lokale civilsamfund. **Danmark kan ved at støtte kunst, kultur og kreativitet i udviklingslandene styrke både innovation, fattigdomsbekæmpelse og demokratiudvikling samt fremme den mellemstatslige og mellemfolkelige dialog.** Udviklingssamarbejde kan være med til at skubbe forandring i gang på en måde, som anden finansiering ikke kan. ..."

Side 26, efter andet afsnit: Følgende afsnit tilføjes: **Danmark vil ligeledes i samarbejde med private virksomheder og aktører inden for kulturlivet støtte initiativer, som kan understøtte udviklingslandenes brug af kultur, herunder deres kulturarv, som løftestang for nye oplevelsesbaserede produkter og services.**

Side 28, sidste afsnit: "Vi vil i kommunikationen om vores udviklingsarbejde lægge vægt på vores bidrag til de samlede resultater af udviklingsindsatsen i de sektorer, vi arbejder i. Kommunikationen skal øge forståelsen for Danmarks udviklingssamarbejde og bidrage til, at det fjerne bliver mere nærværende, og at det fremmedartede og komplekse bliver mere forståeligt. Vores kultursamarbejde med udviklingslandene giver også mulighed for at engagere borgere, **ikke mindst børn og unge**, både i vore prioritetslande og herhjemme. Vi vil bruge public diplomacy til at udbrede kendskabet til det danske udviklingsarbejde, dets resultater og betydning udbredes. Danmarks udviklingssamarbejde er noget vi alle kan være stolte af."

Indsættelsen af denne ekstra sætning har så indirekte en henvisning til Fakta boksen på side 28. Vedrørende indholdet af fakta boksen kan vi foreslå følgende præciserende tekst:

Faktaboks:

Kulturel mangfoldighed skaber en rig og forskelligartet verden.

Et dynamisk kulturliv udgør en central del af et uafhængigt civilsamfund. Kunst og kultur skaber kritiske refleksioner og engagement hos befolkninger og er et vigtigt led i udviklingen af moderne, demokratiske samfund.

På landeniveau støtter Danmark kulturen gennem **langsigtede programmer og samarbejder med danske kunstnere og kulturinstitutioner. I Ghana sker dette bl.a. gennem et designprojekt, hvor kunstnere arbejder med at skabe øget opmærksomhed og udvikle nye løsninger på landets stigende miljøproblemer. Under**

kulturprogrammet i Afghanistan er der iværksat samarbejdsprojekter inden for musik, foto og ungdomshus
for at styrke og inspirere til udvikling, forståelse og tolerance.

CKU vil se frem til at se den nye strategi.

Med venlig hilsen

Bjarne H. Sørensen
Midlertidig Centerleder

Elsebeth Gerner Nielsen
CKU Bestyrelseformand

Danish Center for Culture and Development (DCCD)
Center for Kultur og Udvikling (CKU)
Nytov 17
DK - 1450 København K

tel. +45 33 17 97 00
fax. +45 33 17 97 01
web: www.dccd.dk

CONCORD

København den 22. april 2012

Concord Danmarks kommentarer til udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Der er mange positive og spændende elementer i udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde. Men afsnittet "Sammenhængende politikker, der arbejder for udvikling" er desværre temmelig skuffende læsning. Først og fremmest fordi strategien ikke indeholder nogen konkrete bud på hvordan regeringen i praksis vil efterleve sin egen målsætning om, at sikre "størst muligt sammenhæng mellem EU's eksterne politikker og instrumenter til fordel for udviklingen i verdens fattigste lande" (Europa i arbejde).

Men samtidig er det også problematisk, at strategien bruger udtrykket "sammenhæng" i stedet for det mere korrekte og traktatfæstede princip; Policy Coherence for Development (PCD) eller på dansk "politikkoherens for udvikling". Brugen af politikkoherens for udvikling er efter vores opfattelse helt afgørende for at understrege, at udviklingspolitikken ikke er et instrument til at opnå andre politiske mål. Det er f.eks. ikke acceptabelt, at sammenhæng ofte bruges som argument for at udviklingspolitikken skal indordnes vores egne økonomiske og sikkerhedspolitiske interesser.

Målsætningen om global fattigdomsreduktion forudsætter en bred og målrettet indsats gennem flere gensidigt indvirkende politikområder. Derfor må politikkoherens for udvikling være et centralt omdrejningspunkt for dansk udviklingssamarbejde med ambitionen om at udviklingspolitikken målsætninger styrkes i andre relevante politikområder, som skal fremme fattigdomsbekæmpelse og en rettighedsbaseret tilgang til udvikling. Derfor er det også en markant nytænkning at en ny dansk udviklingspolitik ikke blot skal forholde sig til initiativer isoleret til bistandspolitikken – men en bred palet af politikområder, som enten underminerer eller understøtter udviklingspolitikken målsætninger - bevidst eller ubevidst. Udfordringen er forsat hvordan Danmark vil gøre dette i praksis.

Danmark er ifm. med OECD DAC Peer Reviews af Danmarks udviklingsbistand i 2003, 2007 og 2011 blevet kritiseret for sin manglende indsats omkring politikkoherens for udvikling. Den tidligere regering lovede derfor ifm. Peer Reviewet i 2011, at udarbejde en plan for arbejdet med politikkoherens for udvikling (se nedenfor) og OECD DAC opfordrede Danmark til at give færdiggørelsen og implementeringen af planen høj prioritet samt bruge det danske EU formandskab til at styrke EU's fokus på området.

Concord Danmark udgiver ifm. det danske EU formandskab en internationale PCD rapport med bidrag fra en række internationale eksperter, som analyserer de hidtidige erfaringer med politikkoherens for udvikling (PCD) samt giver konkrete bud på rammerne for PCD i en dansk kontekst. På baggrund af rapporten som udkommer i begyndelse af maj, vil vi i det give følgende fremhæve en række anbefalinger til hvordan princippet kan implementeres i praksis;

Udviklingsministerens ansvar

Med udviklings-, udenrigs-, handels-, sikkerheds- og europapolitikken placeret i Udenrigsministeriet, har Danmark helt unikke rammer for at styrke sammenhængen mellem disse politikker. Concord Danmark anbefaler derfor, at det overordnede politiske ansvar for politikkoherens for udvikling placeres hos udviklingsministeren. Udviklingsministeren er dermed ansvarlig for at efterleve de danske PCD forpligtigelser, herunder udarbejde en overordnet vision, sikre koordineringen med de øvrige fagministerier samt skabe de nødvendige institutionelle rammer for implementeringen.

Årligt PCD arbejdsprogram

Udviklingsministeren er ansvarlig for udarbejdelsen af et årligt PCD arbejdsprogram med tematiske fokusområder, som udarbejdes på baggrund af en årlig konsultationsrunde med alle relevante aktører. Arbejdsprogrammet skal være fokuseret og målbart og bør afspejle prioriteterne i EU-kommissionens PCD arbejdsprogram. PCD arbejdsprogrammet er regeringens overordnede plan for Danmarks PCD indsats og skal derfor diskuteres og godkendes i regeringens k-udvalg. Udviklingsministeren skal hvert andet år forberede og vedtage en status for den danske PCD indsats, som skal diskuteres på en offentlig høring i Folketinget, arrangeret af Folketingets Udenrigsudvalg.

PCD koordination i Udenrigsministeriet

Concord Danmark anbefaler, at der etableres en særlig PCD koordination i Udenrigsministeriet placeret i Center for udviklingspolitik, med ansvar for monitorering, screening samt rapportering og promovning af politikkoherens for udvikling (PCD) overfor andre fagministerier. PCD koordinationen bør indgå i de eksisterende strukturer omkring Danmarks EU-politik, men må samtidig være en selvstændig enhed med et selvstændigt mandat, for at sikre den nødvendige gennemslagskraft.

Den parlamentariske behandling

Concord Danmark anbefaler, at Folketingets Europaudvalg bliver ansvarlig for den parlamentariske behandling af politikkoherens for udvikling ved at pålægge EU's specialudvalg at redegøre for de relevante PCD-aspekter i et obligatorisk PCD afsnit i de såkaldte samlenotater, som opsummerer de danske holdninger. Folketingets Udenrigsudvalg skal være ansvarlig for at kvalitetssikre indholdet i samlenotaterne.

Den danske ressourcebase

De folkelige danske organisationer udgør en helt afgørende ressourcebase og skal derfor inddrages i det løbende PCD arbejde og udviklingen af det årlige PCD arbejdsprogram samt den efterfølgende revision af dette. De folkelige danske organisationers adgang og deltagelse i EU's specialudvalg bør udvides og formaliseres, så den omfatter alle relevante politikområder.

En dansk handlingsplan

På baggrund af ovenstående er det Concord Danmarks klare anbefaling, at Danmark giver det absolut topprioritet at udarbejde en dansk handlingsplan for politikkoherens for udvikling og at denne færdiggøres og lanceres senest ifm. offentliggørelsen af regeringens årlige udviklingspolitiske prioriteter i august 2012. En dansk handlingsplan skal både være ambitiøs og proaktiv - men samtidig til at administrere og implementere. Vi bidrager naturligvis gerne med forslag til rammerne for en sådan handlingsplan.

Mange gode hilsner

Morten Emil Hansen
Sekretariatsleder

Uddrag fra OECD DACs Peer Review af dansk udviklingsbistand (2011);

SIDE 14; Denmark realises that it still needs to improve coherence among domestic and EU policies in relation to development, including through greater levels of awareness in other sector ministries. This will be one of the objectives of the plan on policy coherence for development being prepared by the Ministry of Foreign Affairs.

SIDE 13; As recommended in the last two peer reviews of Denmark, and as stated in the OECD Council recommendation, member countries are advised to translate "political commitment to policy coherence for development into practice" (OECD, 2010f).

Fra: Wilbert van der Meer [wm.edu@cbs.dk]
Sendt: 22. april 2012 10:13
Til: Strategi2012
Cc: dkuni@dkuni.dk; Søren Jeppesen; Jessie Tvillinggaard
Emne: VS: Offentlig høring om udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsbrev.pdf; Udkast til strategi for Danmarks udviklingssamarbejde, 30. marts 2012.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Udenrigsministeriet
Kontoret for Humanitær Bistand, Udviklingspolitik og Civilsamfund

Offentlig høring om udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

CBS takker for fremsendelsen af Udenrigsministeriets udkast til strategi for Danmarks udviklingssamarbejde ('Retten til et bedre liv').

CBS har følgende kommentarer:

- Om end behovet for forskningsbaseret viden er nævnt (s. 5), fremstår beskrivelsen af forskningens rolle i Danmark og i udviklingslandene meget kortfattet. CBS ser gerne forskningens rolle præciseret og yderligere prioriteret.
- Det er positivt at udkastet fremhæver 'Grøn vækst' som et strategisk prioritetsområde og betydningen af den private sektors rolle i løsningen af udviklingsudfordringerne. Det fremgår dog mindre klart hvor den lokale private sektor i udviklingslandene skal involveres heri og styrkes samt hvordan den samfundsvidenskabelige og erhvervsorienterede forskning i Danmark og i udviklingslandene skal bidrage hertil. CBS vil derfor foreslå disse områder uddybet.

CBS finder det beklageligt, at dokumentet udsendes med så kort frist henover en påske, hvilket vanskeliggøre en bred høring i de fagkyndige miljøer.

Med venlig hilsen

Wilbert van der Meer

Wilbert van der Meer

Sekretariatschef | Head of Office

Dekanssekretariatet for Uddannelse
Deans Office - Education

Copenhagen Business School |
Kilevej 14, 1.65 | DK-2000 Frederiksberg
Tel.: (+45) 3815 3322 | Mob.: (+45) 2349 3450 | wm.edu@cbs.dk

Fra: Strategi2012 [<mailto:strategi2012@um.dk>]
Sendt: 30. marts 2012 16:09
Emne: Offentlig høring om udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Offentlig høring om udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Udenrigsministeriet anmoder om eventuelle bemærkninger til vedhæftede udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde. Bemærkninger bedes sendt pr. email til: strategi2012@um.dk senest den 22. april 2012.

Vedhæftet er:

- Høringsbrev
- Udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Venlig hilsen

Eva Grambye
Souschef
Kontoret for Humanitær Bistand, Udviklingspolitik og Civilsamfund
Udenrigsministeriet

DANISH INSTITUTE FOR
PARTIES AND DEMOCRACY

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Strandgade 56
1401 Copenhagen K
Denmark

+45 32 69 89 89
www.dipd.dk

Høringssvar vedr. strategi for Danmarks udviklingssamarbejde

19. April 2010

DIPD takker for det tilsendte udkast til strategien "retten til et bedre liv" og muligheden for at give kommentarer. Udkastet har ikke været drøftet i DIPD's bestyrelse, og nedenstående bemærkninger dækker derfor alene sekretariatets synspunkter.

Vi er bekendt med den omfattende proces der er gået forud for nærværende udkast, herunder de mange forskelligartede perspektiver og afvejsninger, som har været drøftet i baggrundsgrupeerne. Vi vil derfor fokusere vores bidrag omkring to centrale forhold:

Menneskerettigheder og demokrati:

Dette er én af fire strategiske prioriteter, og i forhold til DIPD's arbejdsområde er vi meget tilfredse med at støtte til "demokratiske valg, parlamenter, politiske partier, civilsamfund og frie og kritiske medier" er understreget så tydeligt. Vi mener imidlertid, at strategien kan styrkes og klargøres ved:

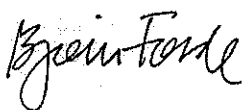
- At det også i dette afsnit slås fast, at demokratisering (i lighed med hvad der andetsteds siges om menneskerettighederne) er et mål i sig selv for dansk bistand. At det også kan betragtes som et middel er en anden sag, men vi finder det vigtigt at vi står tydeligt fast på de værdier, principper, institutioner og processer som indgår i et demokrati, uanset de akademiske sværds slag der tages om sammenhængen mellem demokrati og udvikling baseret på de hidtidige historiske erfaringer.
- At afsnittet (side 11) om "styrket demokrati, ytringsfrihed og deltagelse" løftes frem i starten af kapitlet, ideelt set som det første efter den indledende sektion med oversigten over det Danmark vil. Vi mener også at den nuværende præsentation af demokrati-delen fremstår lidt ufærdig og med fordel kunne klargøres i forhold til de helt centrale institutioner, aktører, processer og rettigheder for demokratisering. Herunder kunne man med fordel understrege den afgørende lærdom, som de internationale aktører på området i dag er enige om: at selvom valg er vigtige og ofte den meste synlige del af demokratiseringsprocessen, så er det kvaliteten af de øvrige institutioner og den demokratiske kultur i bredere forstand som er afgørende for om demokratiet bliver andet og mere end en tom skal.
- At Danmark vil bidrage til og arbejde for et øget parlamentarisk kendskab og ejerskab til bistandssamarbejdet i samarbejdslandene. Dette følger logisk i forlængelse af de senere års bestræbelser på at 'demokratisere' bistandssamarbejdet – fra at være et anliggende alene for 'office of the President' eller finansministeriet til også at inddrage parlament, partier, civilsamfund, mm. Det ligger også i forlængelse af drøftelserne i regi af OECD-DAC's Govnet-gruppe omkring 'domestic/national accountability'.

Den rettighedsbaserede tilgang:

Denne er skitseret både som mål, som værdigrundlag og som metode. Det er der gode grunde til, og det er i mange henseender også gjort på en måde som gør det muligt at kommunikere det klart til vores udviklingspartnere. Men vi mener at der også på dette område er plads til forbedringer og klargøringer ved:

- At strategien ikke blot gør rede for hvad en rettighedsbaseret tilgang er, men også hvad det konkret betyder for bistandssamarbejdets praktiske tilrettelæggelse og prioritering. Som strategien står nu er den et utilstrækkeligt grundlag for at sikre den ansvarlighed og de resultater, som tilsigtes. Dermed gør den det heller ikke tilstrækkelig klart for vores samarbejdspartnere hvad der forventes af dem.
- At strategien tydeligere skelner mellem interesser, behov og menneskerettigheder. Dette er der behov for, hvis man skal undgå den udvanding af rettighederne der kan blive resultatet af i både titel og tekst at omtale rettigheder, som (endnu) ikke er omfattet af de internationale standarder. Det kan også være vigtigt i lyset af det forhold, at Danmarks udviklingssamarbejde fortsat vil foregå i lande, som er meget forskellige, herunder også i lande som er i transition og præget af dybe konflikter, hvor behovet for at foretage meget præcise prioriteringer er helt afgørende.

Med venlig hilsen

Bjørn Førde
Direktør

Kbh. d. 20. april 2012

The Danish NCD Alliance
Susanne Volqvartz
director of development
Strandboulevarden 49
2100 Østerbro
Denmark
tel: +45 3525 7249
mob: +45 2621 9608
www.ncdalliance.dk

Kommentarer til udkast til strategi for Danmarks udviklingssamarbejde "RETEN TIL ET BEDRE LIV"

Fra The Danish NCD Alliance, en alliance mellem Diabetesforeningen, Hjerteforeningen og Kræftens Bekæmpelse.

Vi vil først og fremmest sige tak for et perspektivrigt oplæg til strategi for Danmarks udviklingsarbejde. Vi kan tilslutte os det ambitiøse udgangspunkt i bekæmpelse af fattigdom og i menneskerettighederne, hvoraf retten til sundhed i sær er i fokus for vores arbejde. I forlængelse af dette vil civilsamfundet have en helt central betydning, hvilket vi også finder, at strategien tager højde for ved konsekvent at fremhæve betydningen af et aktivt og deltagende civilsamfund.

Vi finder det positivt, at strategien fremhæver menneskerettighederne, herunder retten til sundhed. Men i forhold til at håndhæve retten til sundhed og i forhold til bekæmpelse af fattigdom, mangler strategien at forholde sig til, at befolkningerne i udviklingslandene ikke længere primært bor på landet men i byerne, som bliver større og større. 60 % af verdens befolkning bor i dag i byer, og dette vil være steget til 70% om 35 år. Det svarer til, at hele den franske befolkning hvert år flytter fra land til by. For udviklingslandene får dette en dramatisk betydning. 30 % af verdens byboere bor således i slum, svarende til 1 milliard mennesker, og 90 % af slumbefolkningen findes i udviklingslandene. Samtidigt stiger byboernes andel af de fattige.

Når folk flytter fra land til by, ændres deres livsstil. En ernæring, der hovedsageligt består af lokale vegetabiliske afgrøder, skiftes ud med en ernæring, der er rig på fedt, sukker og salt, men fattig på grøntsager og frugt. En fysisk aktiv tilværelse bliver skiftet ud med et stillesiddende liv på grund af manglende muligheder for fysisk aktivitet i fritiden og på arbejdet. Tobak og alkohol indgår i højere grad i livsstilen, godt hjulpet på vej af aggressive markedsføringskampagner.

Et af resultaterne af denne udvikling er en eksplosiv vækst i "non-communicable diseases" (NCDs); kræft, diabetes, hjerte- og lungesygdomme. 36 millioner dødsfald globalt (63 % af alle dødsfald) skyldes NCDs. Næsten 80% af disse forekommer i lav- og mellemindkomstlande. Stigningen vil fortsætte eksplosivt, hvis der ikke sættes målrettet ind. I 2030 vil NCDs være skyld i 3 gange så mange mistede sunde leveår som infektionssygdomme, sygdomme relateret til fødsel og graviditet og underernæring til sammen.

NCDs er for en stor del kroniske og kræver dyr og livslang behandling. Dette bidrager til at forøge fattigdommen. Udgifterne til sundhedsvæsenet er kolossale, de syge kan ikke bidrage til samfundshusholdningen med deres arbejde, men bebyrder i stedet familien med udgifter til dyr medicin og behandling. Ofte må børn tages ud af skole og sendes i arbejde for at hjælpe den betrængte familie. World Economic Forum har beregnet, at NCDs globalt vil koste 500 milliarder US\$ om året frem til 2025, hvis udviklingen fortsætter som hidtil. Retten til et sundt liv kan simpelt hen ikke opfyldes, hvis der ikke sættes effektivt ind med forebyggelse og kontrol af NCDs.

The Danish NCD Alliance
Susanne Volqvartz
director of development
Strandboulevarden 49
2100 Østerbro
Denmark
tel: +45 3525 7249
mob: +45 2621 9608
www.ncdalliance.dk

FN satte derfor problemstillingen på dagsorden og indkaldte til et "Højniveaumøde om forebyggelse og kontrol af NCDs" i 2011. Højniveaumødet om NCDs skulle, lige som højniveaumødet om HIV/AIDS i 2000, alarmere verdenssamfundet og udarbejde en fælles politisk plan for den globale indsats mod NCDs.

Målettet indsats nødvendig

NCDs kan forebygges relativt billigt. Helt op til 80 % kan forebygges igennem en målrettet indsats overfor tobak, alkohol, fejlernæring, fysisk inaktivitet og tidlig opsporing og behandling af biologiske risikofaktorer som forhøjet blodtryk. Det er karakteristisk for forebyggelsen, at den må gennemføres i et samarbejde mellem flere sektorer og involvere både den private sektor og civilsamfundet.

Der er behov for en massiv og målrettet indsats, hvis denne "sundhedskatastrofe i slowmotion", som generalsekretær Ban Ki-Moon kaldte den på højniveaumødet, skal bremses. Mange lavindkomstlande, som stadig slås med byrden af infektionssygdomme, vil mangle både tekniske og økonomiske ressourcer til at udvikle og iværksætte indsatsen.

NCDs i den danske udviklingsstrategi

Forebyggelse af NCDs hænger godt sammen med principperne for grøn vækst, sociale fremskridt og bæredygtighed. Vi appellerer til at kampen mod NCDs skrives ind i kapitlet om sociale fremskridt på linje med seksuel og reproduktiv sundhed og HIV/AIDS, og at der i afsnittet om grøn vækst peges på, at landbrugsproduktionen skal tilfredsstille behovet for sunde fødevarer, og at disse gøres tilgængelige til overkommelige priser for de voksende befolkninger i udviklingslandene.

Danmark har en særlig forudsætning for at vise vej i kampen mod NCDs på grund af sine enestående traditioner for samarbejde på tværs af sektorer og for udvikling af programmer, der tager udgangspunkt i brugernes behov på baggrund af brugernes egne ønsker. Danida har allerede erfaring for at give bistand, der har til formål at bekæmpe NCDs i Tanzania. Danmark vil kunne bidrage med udvikling af sundhedssystemerne og forebyggelsesinitiativer i "prioritetslande" med input til sin partner af meget høj kvalitet og på den måde bidrage til, at kampen mod fattigdom styrkes og til at forhindre en ny fattigdomsspiral.

The Danish NCD Alliance
Susanne Volqvartz
director of development
Strandboulevarden 49
2100 Østerbro
Denmark
tel: +45 3525 7249
mob: +45 2621 9608
www.ncdalliance.dk

The Danish NCD Alliance

The Danish NCD Alliance bidrager til den globale kamp mod NCDs igennem støtte til udvikling og kapacitetsopbygning i lignende foreninger i Afrika. Igennem partnerskaber med disse foreninger gennemfører vi oplysningsarbejde, kæmper mod stigmatisering på grund af sygdom og for ligestilling af kvinder i forhold til forebyggelse og behandling og ikke mindst støtte til patienter. Sammen med vores partnere arbejder vi for at skabe politisk og folkelig opmærksomhed omkring sygdommene og deres forebyggelse. Vi har aktuelt partnerskaber med foreninger i Uganda og Tanzania. Vi modtager støtte til vores arbejde fra Danidas Projektpulje.

Venlig hilsen

Susanne Volqvartz
Director of Development

Til Udviklingsministeren

22. april 2012

Kommentar til ny dansk strategi for udviklingsbistand fra Danish Water Forum

Danish Water Forum har på sit bestyrelsesmøde den 17. april 2012 behandlet Regeringens udkast til dansk strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde: "Retten til et Bedre Liv".

Danish Water Forum er positiv overfor Grøn Vækst som et af de centrale elementer i strategien. Alle erfaringer viser, at vækst er en forudsætning for at skabe udvikling, også for de fattigste befolkningsgrupper. Det er samtidig væsentligt at fremme bæredygtighedsprincippet og dermed den grønne vækst, ikke mindst da de fattigste befolkningsgrupper lever og er afhængige af vand-naturressourcer og en bæredygtig udnyttelse af disse er en forudsætning for fattigdomsbekæmpelse.

Danish Water Forum noterer sig derfor med tilfredshed, at inddragelse af vand og styrket indsats omkring bæredygtig og ressourceeffektiv forvaltning og udnyttelse af vandressourcer har fået en central placering i Grøn Vækst. Dette er også områder, hvor der er stærke danske kompetencer blandt forskere, producenter og rådgivere, og vi opfordrer til, at disse kompetencer vil blive inddraget i implementeringen af strategien.

Danmark har række teknologier på vandområdet som vil kunne hjælpe med at løse problemstillinger i de lande som Danmark planlægger at støtte via den nye strategi. DWF opfordrer til, at Danida overvejer hvordan strategien kan være med til at fremme at partnerlande også får kendskab til, hvordan dansk teknologi kan være en del af løsningen af vand og miljøproblemer i udviklingslandene. Det kunne evt. være i form af støtte til demonstrationsprojekter i udviklingslande, eller at danske teknologivirksomheder kunne få støtte til at gennemføre projekter i udviklingslandene, som ikke kan være umiddelbart rentable. DWF finder det naturligt, at den nye strategi er med til at styrke danske teknologivirksomheders muligheder i de nye markeder, som udviklingslandene udgør.

På den baggrund har Danish Water Forum derudover følgende kommentarer og forslag til forbedringer:

S 5. Danske kompetencer i arbejde:

Dansk vandforskning, ikke mindst i vandressourceforvaltning og klimatilpasning i relation til vand, er førende og har gode erfaringer fra samarbejdsprojekter med udviklingslande. Vi opfordrer til, at disse områder fortsat bliver prioriteret og at erfaringerne fra Pilotprojekterne om vandforskning med Tanzania, Vietnam og Ghana inddrages.

S. 14 Bæredygtig fødevareproduktion, afsnit 5.

Danish Water Forum opfordrer til at fattiges adgang til vand nævnes specifikt. Manglende rettigheder og adgang til vand er for mange fattige en konkret forhindring for forbedring af fødevareproduktion og indtjening.

S. 15 Inddragelse og deltagelse:

Danish Water Forum opfordrer til, at Århuskonventionen eller UNECE's konvention om offentlighed på miljøområdet specifikt nævnes og inddrages i arbejdet med en rettighedsbaseret tilgang på miljøområdet. Århuskonventionen kan give befolkningerne et værktøj overfor myndighederne i relation til informationer og klageadgang. Det har været anvendt med gode resultater i den tidligere Øststøtte.

Afslutningsvis vil Danish Water Forum udtrykke en bekymring for at vandforsyning og sanitet ikke er inddraget i strategien og at det ikke nævnes, om og i givet fald hvordan den støtte kan fortsættes, f.eks. i form af multilateral bistand. Forbedring af befolkningers adgang til vand og sanitet er

Secretariat:

Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark

Tel: +45 4516 9038; Fax: +45 4516 9292; E-mail: dwf@danishwaterforum.dk

www.danishwaterforum.dk

væsentlig for at fremme sundhed, højere levestandard, skolegang, kvinders muligheder for at deltage i produktionen og dermed en central forudsætning for at skabe vækst. Det er samtidig et område, hvor der er stærke danske kompetencer og gode erfaringer fra bistandssamarbejde. Dansk forskning, produktion og rådgivning indenfor ikke kun vandressourceforvaltning, men også for vandforsyning og sanitet har medvirket til at løfte store befolkningsgrupper ud af fattigdom og bidraget til at fremme økonomisk udvikling i lande som Vietnam, Malaysia, Bangladesh og Kina. Vi vil hermed opfordre til, at den ekspertise og erfaring også fremover bliver inddraget i dansk udviklingsbistand.

Høring om Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Formål med notatet

Danmarks Statistik har med stor interesse læst udkastet til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde. Dette notat har til hensigt at rette opmærksom på, at den nye strategi for Danmarks udviklingssamarbejde burde fokusere mere end tidligere udviklingsstrategier på nødvendigheden af uafhængig, pålidelig, sammenlignelig og frit tilgængelig statistik for udviklingslandenes mulighed for en mere effektiv udvikling.

Hvorfor statistik er vigtig for udviklingslandene

Nationalt produceret statistik danner grundlaget for den information ethvert samfund har brug for, hvis det skal kunne udvikle sig. Statistik danner grundlaget for informerede beslutninger og for politik, som er målrettet, effektiv og bæredygtig. Uden pålidelig statistik, og dermed viden om et lands tilstand, er det svært at udvikle politik, som kan forbedre folks vilkår og få de fattige ud af fattigdommen.

Opbygning af statistiksystemer skal i strategien for Danmarks udviklingssamarbejde

Den danske strategi for udviklingssamarbejde burde inkludere et fokus på opbygningen af udviklingslandenes statistiksystemer fordi:

- Udviklingslandene har brug for pålidelig information om sociale, demografiske og økonomiske forhold for at kunne udvikle sig
- Udviklingslandenes regeringer og beslutningstagere har brug for at tage informerede beslutninger og udarbejde målrettet, hensigtsmæssig og finansielt fornuftig politik
- Borgerne skal kunne holde deres regering ansvarlig
- Virksomheder skal kunne træffe fornuftige valg, herunder danske virksomheders valg om at investere i udviklingslandene
- Udviklingslandene har brug for at måle fremskridt i internationale udviklingsmål. Fx er der huller i tilgængeligheden og kvaliteten af de data, der er brug for til regelmæssigt og effektivt at monitorere udviklingen af 2015-målene
- Udviklingslandene skal leve op til FN's fundamentale principper for officiel statistik, som tegner principperne for "god statistikproduktion"
- Danmark har brug for information om partnerlandenes situation for at målrette bistanden og gøre den mere effektiv og bæredygtig samt lave effektmålinger
- Danmark har et ansvar for at leve op til "Busan Action Plan for Statistics", som blev vedtaget på det fjerde højniveaumøde om bistandseffektivitet i Busan d. 29. november – 1. december 2011.
- Danmark er i en gunstig position for at kunne yde et positivt bidrag på statistikområdet. De danske erfaringer med at hjælpe lande i Afrika, Asien og Europa med at udvikle deres informationssystemer er særdeles gode. I dette arbejde baserer vi os på internationale standarder og best practice,

men samtidig fokuserer vi stærkt på bæredygtig kapacitetsopbygning i landet og tager udgangspunkt i ikke blot de internationale behov, men i udviklingslandets situation og egne behov for information. Den danske strategi for udviklingssamarbejde bør derfor ikke kun forlade sig på FN og andre multilaterale bistandsydere, som kan være tilbøjelige til at ville indføre bestemte løsninger, som passer til organisationernes egne behov.

Konkrete forslag til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde

Forslag til kapitel "En verden i udvikling", afsnit "Danske kompetencer i arbejde for udvikling", side 5

Danmarks Statistik foreslår at indsætte følgende tekst (ny tekst i kursiv):

"Forskningsbaseret viden.... Derfor samarbejder vi med udviklingslandenes uddannelses- og forskningsinstitutioner *samt det officielle statistiksystem* for at støtte udvikling af *viden og forskningskapacitet*"

Forslag til kapitel "En rettighedsbaseret tilgang", afsnit "Menneskerettigheder – værdigrundlag og forandringskraft", side 6

Danmarks Statistik foreslår at indsætte følgende tekst (ny tekst i kursiv):

"Indfrielsen af menneskerettigheder.... Men det kræver også informerede og handlekraftige borgere og organisationer, der har *adgang til pålidelig og uafhængig information* og mulighed for at indgå aktivt i samfundslivet og tage medansvar for samfundsudviklingen"

Forslag til kapitel "En rettighedsbaseret tilgang", afsnit, "Åbenhed", side 8

Danmarks Statistik foreslår at indsætte en følgende linje (ny tekst i kursiv):

"Adgang til information... Det vil omfatte aktindsigt i den offentlige sektors forvaltning og åbenhed i gennemførelsen af udviklingssamarbejdet, ligesom i Danmark. *Det vil også omfatte styrkelsen af national produceret statistik, som danner grundlaget for den information ethvert samfund har brug for at udvikle sig.*"

Forslag til kapitel "En rettighedsbaseret tilgang", afsnit, "Ansvarlighed", side 8

Danmarks Statistik foreslår at indsætte en følgende tekst (ny tekst i kursiv):

".... Vi vil bistå staten med at styrke dens evne til at sikre, at der bliver lovgivet, opstillet mål og udarbejdet nationale planer *med pålidelig og uafhængig information* for at indfri rettighederne, så f.eks. serviceydelser af god kvalitet bliver lige fordelt.

Forslag til kapitel "Menneskerettigheder og demokrati", side 10

Danmarks Statistik foreslår at indsætte følgende linje (ny tekst i kursiv):

"Danmarks vil gå forrest... Vi vil støtte forandringsprocesser, som skaber samfund, hvor den udøvende magt kan kontrolleres af uafhængige instanser, borgere og medier, og hvor borgere indgår aktivt i og tager medansvar for samfundsudviklingen. *Vi vil støtte opbygning af statistiksystemer således, at den nødvendige information om samfundet er tilgængelig.*"

Forslag til kapitel "Menneskerettigheder og demokrati", afsnit "Åbenhed og ansvarlighed i den offentlige forvaltning", side 11

Danmarks Statistik foreslår at indsætte følgende tekst (ny tekst i kursiv):

"Vi vil bidrage... Vi vil fremme åbenhed ved at arbejde for øget adgang til information *ved at opbygge det nationale statistiksystem* og kræve, at korruption får de nødvendige konsekvenser."

Udenrigsministeriet
Att: strategi2012@um.dk

19. april 2012
Dokumentnr.: 180801

Høringsvar om udkast til ny strategi for Danmarks udviklingssamarbejde fra Dansk Byggeri

Dansk Byggeri takker for muligheden for at afgive høringsvar på det nye strategiudkast med arbejdstitlen "Retten til et bedre liv".

Udkastet dækker utrolig bredt, hvilket betyder, at Dansk Byggeri føler sig inkluderet samtidig med, at vi ser risikoen, for at den danske udviklingspolitik spredt sig over for meget og dermed ikke bliver effektiv. Herhjemme tales der meget om at skabe vækst og beskæftigelse samt sikre produktiviteten. Disse nøgleord kunne med fordel være mere fremtrædende i strategien. Det hænger fint sammen med at strategien peger på de særlige danske styrkepositioner i afsnittet "danske kompetencer i arbejde for udvikling" på side 5. Hvis vi som lille land skal kunne gøre en positiv forskel i udviklingslandene, så må det være der, hvor vi har særlig viden og særlige kompetencer.

Dansk Byggeri vil foreslå, at danske virksomheder får en mere fremtrædende rolle i strategien. Det er værd at notere sig, at når danske projektkontraktører udfører opgaver i udlandet, så består minimum 90% af arbejdsstyrken af lokalt ansatte. Mange af de danske værdier, så som organisationsfrihed, godt arbejdsmiljø, understøttelse af det nære samfund, tages med i disse projekter, i modsætning til mange af de virksomheder primært fra 3. lande som danske virksomheder konkurrerer med. Der ud over løfter entreprenørerne en stor uddannelsesmæssig opgave - både af ufaglærte, faglærte og projektledeere - når de er med til at forbedre infrastrukturen indenfor bl.a. vand og vej.

Dette er ikke enestående for byggeriets firmaer, det gælder generelt for de danske virksomheder, at der sker en videns overførsel på mange plan, som understøtter strategiens mål.

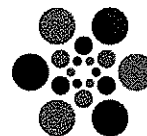
For at vi skal lykkes med vækst og beskæftigelse, er det væsentligt, at der gøres en indsats for gode rammevilkår på lige vilkår.

Dansk Byggeri sætter derfor pris på, at der i strategien på side 4 "Nye spillere, nye muligheder" fremhæves at aktørerne i udviklingsarbejdet og arbejdsmetoderne er nogle andre end vi tidligere har kendt. Derfor bør strategien være mere præcis på, hvordan et udviklingssamarbejde internationalt bør se ud, og hvilke instrumenter der skal være tilgængelige for at danske virksomheder og organisationer kan spille en rolle i Afrika især.

I strategien kan man læse på side 25 at, "Danmark vil bidrage til at skabe rammer og muligheder for at få internationale og danske virksomheder engageret i løsninger, der kan skabe job og vækst og reducere fattigdom.....". Man kan fejlagtigt få det indtryk, at danske virksomheder ikke er en del af løsningen i dag - men det er de, og vil gerne fortsat være tilstede og udvide engagementet, men projekterne og garantiinstrumenterne skal matche.

Med venlig hilsen
Henriette Thuen
Dansk Byggeri

Udviklingsminister Christian Friis Bach
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dansk Forum for
Mikrofinans

Gl. Kongevej 15, 3. sal
DK-1610 København V
Phone: +45 3818 0000
www.mikrofinans.dk

København, 22.04.2012

Kære Christian Friis Bach,

Ny strategi for Danmarks udviklingssamarbejde: Høringsvar fra Dansk Forum for Mikrofinans

Mange tak for dit vedlagte svar på vores tidligere skrivelse. Her opfordrer du os til aktiv deltagelse i høringsproces angående den ny udviklingspolitiske strategi. Hermed vores bidrag:

Dansk Forum for Mikrofinans, der tæller 52 medlemsinstitutioner, mener, at menneskerettigheder bør kobles til konkrete udviklingstiltag. Adgangen til finansielle ydelser som lån, opsparing og forsikring er et eksempel på et konkret udviklingstiltag, der stort set er udeladt i strategien. I det mindste bør regeringen skrive, at de vil udarbejde en mikrofinansstrategi, og dermed holde det løfte, som alle regeringspartierne kom med i deres udenrigspolitiske oplæg, september 2011.

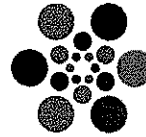
Danmark bruger mindst 800 millioner kroner årligt på at støtte mikrofinans og flere hundrede tusind mennesker gør brug af finansielle ydelser, der er støttet med dansk udviklingsbistand. Den rettighedsdagsorden, som præger Udenrigsministeriets arbejde, er i høj grad relevant i den sammenhæng: Opfyldelsen af rettigheder er ikke mulig uden inklusion af fattige befolkningsgrupper i den generelle økonomisk vækst, som ministeriet da også skriver på strategiens første side. Adgang til finansielle ydelser er et centralt værktøj i denne inklusion. Samtidig er der eksempler på, at udbydere af finansielle ydelser ikke opfører sig ansvarligt og dermed overtræder nogle af de selvsamme rettigheder.

På trods af denne åbenlyse relevans er mikrofinans ikke nævnt i Udkast til Strategi for Danmarks Udviklingssamarbejde, som Udenrigsministeriet har sendt i høring den 30. marts.

Mikrokredit er ikke og skal ikke være en rettighed. Ikke alle har gavn af kredit. Men ikke-diskrimination i adgang til finansielle ydelser, rimelig og transparent prissætning samt retfærdige inddrivelsespraksisser beror alle på de selv samme rettigheder, som strategien hylder.

Dansk Forum for Mikrofinans foreslår, at mikrofinans inkluderes i strategien på følgende måder:

- 1) Det bør være tydeligt, at Udenrigsministeriet fortsat vil støtte mikrofinans i kampen for mere inklusiv vækst og dermed opfyldelsen af basale rettigheder. Udenrigsministeriet bør nævne, at de som lovet vil udarbejde en separat mikrofinansstrategi. Støtten kan ske som konkret støtte til opbygning af nye bæredygtige institutioner, men kan lige så vel ske ved at fjerne barrierer for adgang til mikrofinans. Sidstnævnte bør integreres i ministeriets rettighedstilgang.
- 2) Udenrigsministeriet bør i strategien binde sig til at bringe orden i eget hus ved at gennemgå den samlede mikrofinansportefølje i forhold til de seneste retningslinjer om ansvarlig mikrofinans og

principperne fra SMART-kampagnen,¹ der i høj grad hviler på et rettighedsgrundlag. I et svar til Dansk Forum for Mikrofinans skriver ministeriet, at de overholder alle CGAP-retningslinjer. Men inden for rettighedsbaseret mikrofinans er det SMART-kampagnens krav, der er de centrale.

- 3) Strategien bør erkende, at civilsamfundet spiller en central rolle i forhold til at sikre adgang til finansielle ydelser for de fattigste ved f.eks. at opbygge låne-spare grupper, bidrage til udvikling af mikrofinansinstitutioner og ved at arbejde for ansvarlig mikrofinans.

Konkrete ændringsforslag

For at demonstrere, at vi ønsker at indgå som en konstruktiv partner i formuleringen af Strategien, giver vi her vores bud på konkrete ændringer, der ville styrke strategien i relation til mikrofinans. Vi står naturligvis til rådighed for yderligere diskussion.

- 1) Ændringsforslag til side et, hvor det understregede udgør vores tilføjelse:

"Gennem arbejdet for fattigdomsbekæmpelse og menneskerettigheder skal Danmarks udviklingssamarbejde være med til at styrke opbygning af samfund, der sikrer folks rettigheder og fremmer lighed, herunder adgangen til uddannelse, sundhed og social beskyttelse, men også adgang til ydelser som f.eks. mikrofinans, der fremmer inkluderende økonomisk udvikling."

- 2) Ændringsforslag til side 9, hvor det understregede udgør vores tilføjelse:

"Private virksomheder og investorer er i mange tilfælde med til at sikre, at folks økonomiske og sociale rettigheder kan indfries gennem deres bidrag til økonomisk udvikling, beskæftigelse og investeringer. I de tilfælde, hvor dansk bistand udmøntes gennem private eller semiprivate virksomheder, som for eksempel finansielle institutioner, vil vi sikre og monitorere, at de lever op til krav om ansvarlig finansiell virksomhed. Vi vil arbejde for, at virksomheder og investorer respekterer menneskerettighederne og tager ansvar for deres eventuelle negative indflydelse på menneskerettighederne i overensstemmelse med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv."

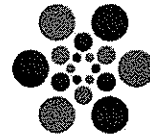
alternativt kan det ændres til

"Private virksomheder og investorer er i mange tilfælde med til at sikre, at folks økonomiske og sociale rettigheder kan indfries gennem deres bidrag til økonomisk udvikling, beskæftigelse og investeringer. Vi vil arbejde for, at virksomheder og investorer respekterer menneskerettighederne og tager ansvar for deres eventuelle negative indflydelse på menneskerettighederne i overensstemmelse med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv. For finansielle ydelser vil vi arbejde med kravene til ansvarlig mikrofinans fra den såkaldte SMART kampagne."

- 3) Ændringsforslag til side 15, hvor det understregede udgør vores tilføjelse:

"Vi vil støtte fortalervirksomhed og producenternes egen organisering, så fattige på landet også bliver hørt, og arbejde for, at kvinderne inddrages og får lige ret til at købe og eje jord og lige adgang

¹ Smart Campaign's Client Protection Principles: 1. Appropriate product design and delivery 2. Prevention of over-indebtedness 3. Transparency 4. Responsible pricing 5. Fair and respectful treatment of clients 6. Privacy of client data 7. Mechanisms for complaint resolution

Dansk Forum for
Mikrofinans

Gl. Kongevej 15, 3. sal
DK-1610 København V
Phone: +45 3818 0000
www.mikrofinans.dk

til teknologi og finansielle serviceydelser. Det danske og internationale civilsamfund har her en afgørende rolle."

4) Tilføjelser på side 15

Side 13 indledes med en syvpunktsliste for prioriteterne under emnet grøn vækst. Seks af punkterne er forklaret nærmere i de følgende afsnit. Det syvende punkt bør ligeledes udfoldes efterfølgende, og vi foreslår derfor at tilføje følgende afsnit nederst på side 15:

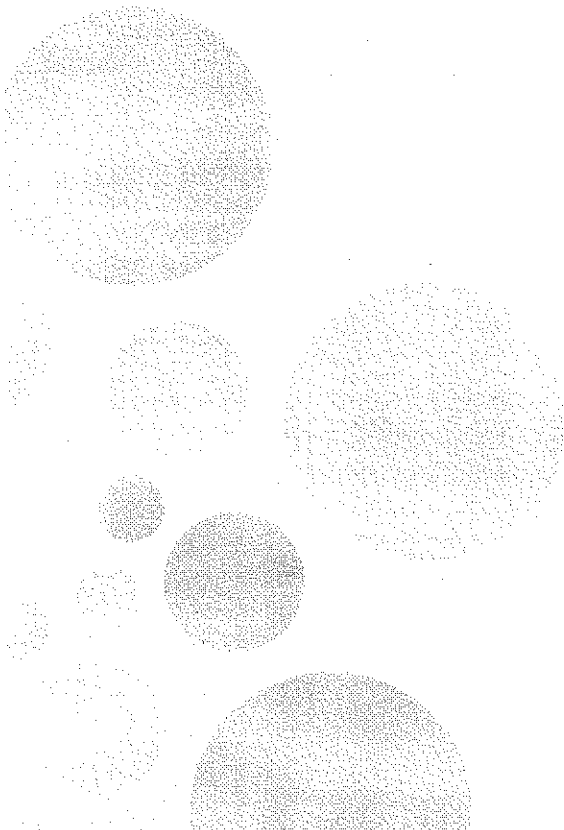
"Inklusiv vækst blandt små bønder og forarbejdningsvirksomheder på landet kræver også forbedret adgang til ressourcer som vand, jord, viden og finansiering. Danmark vil derfor støtte offentlige institutioner, NGO'er og sociale virksomheder der sikrer retfærdig og øget adgang til disse ressourcer. Mikrofinansinstitutioner er et godt eksempel på sociale virksomheder, der på bæredygtig vis kan sikre inklusive og ansvarlige finansielle ydelser. Distributører og NGO'er, der sammen styrker værdikæder, hvor små bønder får bedre afsætningsmuligheder og adgang til at dyrke større landområder er et andet eksempel."

Jeg ser frem til en god dialog om vores input.

Med venlig hilsen

Christian Kyuse

Formand for Dansk Forum for Mikrofinans

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring om udkast til ny strategi for Danmarks udviklingsamarbejde

Udenrigsministeriet har den 30. marts 2012 sendt udkast til forslag til lov om internationalt udviklingsamarbejde i høring.

DI har følgende *generelle* bemærkninger til høringen:

Fattigdom handler om flere forskellige ting, men først og fremmest handler det om det individuelle menneskes manglende muligheder for at forsørge sig selv og sin familie samt staters manglende evne til at forsørge de indbyggere, der ikke kan forsørge sig selv og i øvrigt skabe et tilfredsstillende udbud af serviceydelser.

Derfor finder DI, at det foreliggende udkast til en ny strategi for Danmarks udviklingsamarbejde har uforholdsmæssigt stort fokus på, hvordan udviklingslandenes indtægter fordeles frem for, hvordan de øges. DI mener, at fokus på vækst og beskæftigelse bør være et grundlæggende og bærende element i Danmarks udviklingsamarbejde. DI anerkender, at der er behov for bæredygtig og inklusiv vækst, men dette bør være et mål for den samlede indsats og ikke et kriterium for den enkelte aktivitet.

Øgede indtægter til staten og indkomstmuligheder for den enkelte borger i udviklingslandene er forudsætninger for, at en rettighedsbaseret udvikling giver resultater. Hvis hver dag er en kamp for at skaffe mad på bordet, begrænses den enkeltes overskud til at deltage aktivt i civilsamfundet. Ligeledes begrænses statens muligheder for at efterkomme befolkningens krav om at imødekomme deres rettigheder, hvis der ikke er økonomisk vækst. Derfor bør strategiens fokus på rettigheder kædes stærkere sammen med landenes muligheder for at finansiere en rettighedsbaseret udvikling gennem jobskabende vækst drevet af den private sektor.

DI mener på den baggrund, at det bør stå helt klart i den første del af strategien, at arbejdet for at skabe økonomisk vækst og beskæftigelse drevet af den private sektor er et helt grundlæggende element i dansk udviklingsamarbejde. Desuden bør prioritetsområdet "Grøn vækst" deles, således at der kommer et ekstra prioritetsområde relateret til landbrug og fødevarerikkerhed, som nævnt nedenfor.

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 di@di.dk
Danmark di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

Hannemanns Allé 25 Sundkrogsvej 20
København S København Ø

Arbejdet med det foreliggende strategiudkast blev iværksat med den begrundelse, at den forrige strategi ikke var vedtaget med et bredt flertal i Folketinget. DI finder det derfor afgørende, at der arbejdes for at sikre bred opbakning til den kommende strategi.

DI har følgende *specifikke* bemærkninger til høringens forskellige afsnit:

En verden i udvikling

I strategiudkastets tekst nævnes det, at mange udviklingslande efterspørger handel og investeringer i nogle tilfælde frem for traditionelt udviklingssamarbejde. DI er enig i dette udsagn, men finder det vigtigt at slå fast, at Danmarks prioritetslande i begrænset grad er kommercielt attraktive både i forhold til andre udviklingslande og resten af verden. Derfor er det særligt vigtigt, at Danmark støtter disse lande i at forbedre erhvervslivets rammevilkår og den lokale erhvervssektors konkurrence-dygtighed gennem erhvervssektorprogrammer og Danida Business instrumenter. Kun på den vis kan landene på sigt tiltrække handel og investeringer fra attraktive partnere, der kan bidrage til en bæredygtig udvikling.

En rettighedsbaseret tilgang

DI opfordrer til, at det i afsnittet "Deltagelse og inddragelse" gøres klart, at inddragelse af erhvervslivet også er en prioritet. Dette bør gælde den brede erhvervssektor i form af både den formelle og den uformelle sektor samt mikro, små, mellemstore og store virksomheder.

Menneskerettigheder og demokrati

DI er enig i, at udviklingslandenes skattesystemer bør styrkes, således at landene bliver bedre i stand til selv at finansiere de offentlige udgifter. På den baggrund vil DI opfordre til, at Danmark ikke kun engagerer sig i relevante internationale netværk, men også arbejder for at styrke kapaciteten i prioritetslandenes skatteadministration. Internationale regelsæt vil ikke komme de eksisterende problemer relateret til eksempelvis udvinding af naturressourcer til livs, hvis ikke udviklingslandene selv har den nødvendige vilje og kapacitet til at sikre effektive skattesystemer og håndhæve dem.

DI ser positivt på strategiudkastets tekst om støtte til social dialog, sikring af arbejdstagerrettigheder og indsatser, der kan styrke socialt ansvarlig virksomhedsadfærd i tråd med FN's Global Compact.

Grøn vækst

Overordnet set er det DI's holdning, at prioritetsområdet "Grøn vækst" har for lidt fokus i den samlede strategi. DI mener, at prioritetsområdet "Grøn vækst" burde adskilles i de to prioritetsområder, der blev behandlet i de eksterne referencegrupper, nemlig "Grøn vækst" og "Landbruget som kilde til vækst og fødevarer-sikkerhed".

I relation til indholdet i prioritetsområdet "Grøn vækst" finder DI, at der er mange positive elementer.

Sociale fremskridt

Grundet de meget forskellige erfaringer med budgetstøtte vil DI opfordre til forsigtighed i en udvidet brug af både generel budgetstøtte og sektorbudgetstøtte. Brugt forkert risikerer begge dele at understøtte et korrumpert system, der fastholder uhenigtsmæssige magtpositioner. Budgetstøtte bør derfor ledsages af omfattende kapacitetsopbygning og kontrolforanstaltninger, og DI mener, at strategiudkastets tekst bør afspejle dette.

Stabilitet og beskyttelse

DI finder det positivt, at Danmark vil støtte indsatser, der fremmer beskæftigelse i skrøbelige stater. Dog mener DI, at dette bør stå mere centralt i dette prioritetsområde, idet mangel på alternative indkomstmuligheder er en af de hyppigste årsager til, at konflikter bryder ud og genopstår.

Ligeværdige og fleksible partnerskaber

Det omtales i strategiudkastet, hvordan nye aktører spiller en stadig større rolle i udviklingslandene. I denne henseende opfordrer DI til, at man ikke kun forsøger at samarbejde med dem på de punkter, hvor der kan opnås enighed, men at Danmark også gør en indsats for at engagere og inddrage de nye aktører i relation til internationalt aftalte principper for god bistand og andre typer finansiel aktivitet i udviklingslande.

DI støtter strategiudkastets fokus på at bruge bistanden til at støtte investeringer i udvikling og afprøvning af nye ideer og koncepter, f.eks. produktion og teknologianvendelse, hvor kommerciel finansiering ikke er tilgængelig, samt fokus på at fremme innovative finansieringsløsninger, herunder anvendelse af nye garantiordninger. DI finder, at der er et stort uudnyttet potentiale for at bruge bistanden som løftestang for private løsninger og private investeringer. En dansk indsats på dette område kan derfor gøre en markant forskel i sig selv og samtidig fungere som eksempel for øvrige donorer. Samtidig er dette helt i tråd med erklæringen fra topmødet om bistandseffektivitet i Busan i Sydkorea i 2011 "Busan Partnership for Effective Development Cooperation".

DI ser frem til at følge den videre proces, og står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Marie Gad

Til Danida, Udenrigsministeriet

Danske Arkitektvirksomheder
Kristen Bernikows Gade 6, 3. sal
1105 København K

Tlf. 32 83 05 00
Fax 32 83 07 30
Bank 3001 - 8737 552

Info@danskeark.org
www.danskeark.org

DANSKE ARKs kommentarer til udkast til Strategi for Danmarks
udviklingssamarbejde

DANSKE ARK har modtaget udkast til Strategi for Danmarks udviklingssamarbejde, og på danske arkitektvirksomheders vegne er vi glade for tilliden og muligheden for at kommentere arbejdet. Vi håber derfor også, at vores kommentarer vil blive indarbejdet i det endelige oplæg til strategi.

Dato: 2012-04-22

1/1
Journalnr.: 800
Ref.: PT

Som strategien forelægger nu lægges hovedvægten på land og samfund i den ene ende af spektret og mennesker i den anden ende. De forhold som forbinder disse fokusområder og herunder det fysiske miljø som udtryk for samfund og værdige menneskelige forhold er i meget lille grad - for ikke at sige slet ikke - omfattet af strategien, som den forelægger. Vi efterlyser derfor mere fokus på verdens øgede urbanisering i udkastet.

Den omfattende og hurtige urbaniseringen skaber nogle af verdens største udfordringer indenfor miljø, ressourceforbrug, øget social segregation og mindsket tilgængelighed til både ressourcer og arbejdspladser. Dette gælder også i lande i Afrika, som er Danidas hovedfokus. Vi mener, at Danmark med mange kompetencer indenfor netop dette område, i højere grad bør støtte indsatsen på dette felt på verdensplan.

Der lægges i udkastet vægt på danske værdier som demokrati, åbenhed og velfærdsmodel i samfundsform, men under danske kompetencer nævnes ikke de meget væsentlige kompetencer vi har i Danmark indenfor feltet omfattende fysisk planlægning, byggeri og anlæg. På verdensplan er vi førende indenfor planlægning, nytænkning, design og implementering i det fysiske miljø, hvilket bidrager til at give demokratiet og åbenheden i byer et fysisk udtryk, som netop understøtter udviklingen af stærke sociale, miljømæssige og økonomiske strukturer. Dette mener vi bør fremhæves både under fortællingen om Danmark og danske kompetencer.

Strategiens hovedvægt lægges på viden og kompetenceopbygning og på lokale styreformer og menneskerettigheder. Dette støtter vi fuldt ud, men at kunne bo, arbejde og bevæge sig under værdige forhold betragter vi, at være en menneskeret, og det bør nævnes som et særligt fokusområde, som Danida ønsker at støtte regeringerne og bystyrene i. Der udvikles for eksempel mange nye boliginitiativer i udviklingslande på verdensplan, der nok er positive set fra et sundheds- og sanitetsperspektiv, men som på ingen måde understøtter lokale sociale, rumlig og trafikale strukturer. Netop på dette område har vi i Danmark en mangeårig tradition og erfaring med byggeri af alt fra boligområder til skoler og øvrige institutioner, der i et samlet miljø kan understøtte styrkelsen af sociale netværk og strukturer. Dette bør der kunne skabes nye modeller for tilpasset en afrikansk struktur og økonomi.

Den grønne vækst strategi er fokuseret omkring produktion af fødevarer og energi-/ressourceforbrug. Særligt under denne strategi bør nævnes Danmarks store erfaringer og kompetencer indenfor energirigtigt byggeri, og planlægning der understøtter mindre brug af ressourcer. Både indenfor transportsektoren men også indenfor trafik- og byplanlægning er Danmark førende på verdensplan. Dette og bedre tilgængelighed bør have fokus i dansk udviklingssamarbejde for at støtte den grønne vækst.

Ved et bredere og mere ansvarligt fokus på verdens fysiske miljø, kunne også et bredere geografisk område komme i betragtning. Vi støtter fuldt ud at Afrika har et primært fokus, men et mere projektbaseret fokus, kunne have den fordel at også lande udenfor Afrika i højere grad kunne opnå støtte indenfor de nævnte potentielle fremtidige støtteområder både hvad angår land, samfund og mennesker i det fysiske miljø der muligheder menneskers rettigheder, muligheder og livskvalitet.

Med venlig hilsen

Peter Theibel
DANSKE ARK